

Prosa

bladet

De it-professionelles fagblad · 11 · November · 2011

Tema:

Hvor mange platforme kan vi klare?

Efter dommen:
PROSA kæmper videre
for åbne jobklausuler

Et arbejdsmarked under forandring

Niels Bertelsen, formand, nib@prosa.dk

Vi har fået en ny regering bestående af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti, som 3. oktober offentliggjorde regeringsgrundlaget. Her lægges der op til at inddrage arbejdsmarkedets parter i trepartsforhandlinger, og det understreges i grundlaget, at der som led i en helhedsløsning sigtes mod at indgå en omfattende trepartsaftale, der skal medvirke til at styrke arbejdsudbuddet, beskæftigelsen og konkurrenceevnen.

Her i PROSA hilser vi det velkommen, at den nye regering vil inddrage arbejdsmarkedets parter aktivt i udviklingen af både det danske samfund og det danske arbejdsmarked. Vi hverken kan eller skal konkurrere på lav løn eller dårlige arbejdsvilkår. Vi skal konkurrere på viden, fleksibilitet og samarbejde, og vi skal sikre, at danske lønmodtagere løbende får nye muligheder for at øge deres kompetencer.

Der ligger nogle klare udfordringer både for os og den nye regering. Den høje ledighed og udflytningen af arbejdspladser er problemer, der snarest skal findes en løsning på. Ikke alene mister vi arbejdspladser i produktionen, men også vidensarbejde er ved at blive ramt. Vi har efterhånden set talrige eksempler inden for vores eget fagområde på job, der forsvinder ud af Danmark til områder, hvor løn- og ansættelsesvilkår er noget anderledes end hos os.

”

Der er mange ting, den nye regering skal tage fat på, og som vi også gerne vil hjælpe til med. Særligt udviklingen på arbejdsmarkedet og hvad vi skal leve af i fremtiden optager os meget.

Der er derfor behov for reformer både på det beskæftigelsesmæssige og det uddannelsesmæssige område. Det stive og bureaukratiske dagpengesystem skal gøres mere robust over for konjunkturudsving, og det skal forenkles og afbureaukratiseres. Og det skal sikres, at der ikke er nogen, der falder igennem dagpengesystemet, fordi der ikke findes arbejde til dem.

Det er også nødvendigt, at der hurtigt sker en opprioritering af videre- og efteruddannelse. Det er positivt, at den nye regering prioriterer uddannelse og forskning højt, og det er en god ide at samle de videregående uddannelser i et enkelt ministerium, men det må ikke betyde, at professionshøjskoler og erhvervsakademier får en ringere status i forhold til universiteterne. Det er fortsat vigtigt med et bredt uddannelsessystem, der kan tilgodese forskellige behov.

Så der er mange ting, den nye regering skal tage fat på, og som vi også gerne vil hjælpe til med. Særligt er udviklingen på arbejdsmarkedet og hvad vi skal leve af i fremtiden noget, der optager os meget. Den debat kan du også tage del i ved at deltage på "De It-professionelles Dag 2011", som PROSA afholder 19. november, og som du kan læse mere om i dette nummer af Prosabladet.

Læs og diskuter synspunktet på Prosa.dk

Prosabladet · 11 · 2011
41. årgang

Adresse:

Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
e-mail: prosabladet@prosa.dk

Redaktion:

Ansvarshavende redaktør
Stine Nysten
sny@prosa.dk
Nina Ferdinand, journalist
nif@prosa.dk
Palle Skramsmø, layout

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer en gang hver måned, undtagen august måned.
Næste gang 1. december
Læserbreve: 11. november

Debatindlæg og klageadgang:

Prosabladet modtager meget gerne læserbreve, debatindlæg, tips, artikelforslag og kommentarer fra medlemmerne. Indlæggene sendes til redaktion@prosa.dk. Indlæggene vil, såfremt de offentliggøres, blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på prosa.dk/link/23. Ønsker du at klage over håndteringen af henvendelser til redaktionen eller generelle stofprioriteringer kan du læse mere om den procedure her: prosa.dk/link/23.

Redaktionsudvalg:

Formand: Peter Ussing
peter.ussing@gmail.com
Næstformand: Martin Lindboe
martin.lindboe@gmail.com
Siemen Baader
Marie Højlt
Navdeep Nandrajog
Lars Sommer

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse. Rubrikken Synspunkt stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 18. november

Teknisk produktion:

Tryk: KLS Grafisk Hus

Illustrationer:

Forside: Lizette Kabré
Hvis ikke andet er angivet, PROSAarkiv

Papir og produktion er godkendt til Nordisk Miljømærkning

Denne tryksag er produceret CO2 neutralt hos KLS Grafisk Hus A/S

Kontakt PROSA:

www.prosa.dk/kontakt
Eller se navne og adresser på bladets næstsidste side.

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag:
12.645 ekpl. i perioden
1. januar - 30. juni 2010

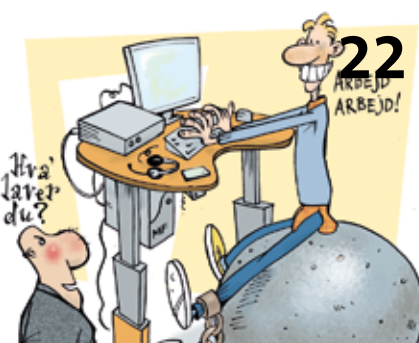

” – Danmark er et ansættelsesmæssigt uland.

Claus Juul, tidligere IBM-medarbejder.

10
Fem års kamp mod hemmelige jobklausuler blev tabt i Højesteret. Nu vil PROSA have ændret lovgivningen.

22
Tænk dig godt om, hvis du bijobber i din fritid. Det kan nemlig få konsekvenser, hvis det konkurrerer med din arbejdsgiver.

28
Dataarkæologer har genoplivet den 50 år gamle GIER-computer i en kælder i Ballerup.

IT-AKTUELT

Dart skal give Javascript baghjul • 4

Google vil gøre det nemmere at skrive store webapplikationer med et nyt dansk udviklet sprog.

TEKNOLOGI

Windows 8 til tablets og pc'er • 8

Windows 8, der kommer både til pc og tablet, får helt ny brugerflade og programmer skrevet med HTML og Javascript.

ARBEJDSMARKED

Magtbalancen er ændret • 12

De tider, hvor it-professionelle kunne kræve høj løn og luksus, er forbi. Derfor må lønmodtagerne tænke i nye strategier, mener arbejdsmarkedsforsker.

UDVIKLING

Hvor mange platforme kan vi klare? • 16

Mobile løsninger betyder flere platforme, som udviklingshusene og den enkelte udvikler skal forholde sig til.

Accedo droppede frameworket • 18

Tredjepartsframework gav for mange frustrationer. I stedet valgte Accedo at udvikle native apps til sin første mobile løsning.

UDVIKLING

Webløsninger var bedst • 20

Webbaserede mobil løsninger dækker behovene hos Webdanmark.com's kunder og understøtter deres samlede marketingstrategi bedre end apps.

PROSA OM PROSA

Succes på prærien • 24

Tag med PROSAs hvervepatrulje på rustur. September måneds hverveindsats har givet forbundet 900 nye studiemedlemmer.

ARBEJDSMILJØ

Storrumskontorer • 26

Nogle elsker dem, mange hader dem. Storrumskontorer er et vilkår for mange it-professionelle i Prosabladets brugerpanel.

AKTIVITETER

Kurser • 36

Hold dig fagligt opdateret på PROSAs kurser. Bliv bedre til at brainstorme, kom godt i gang med it-karrieren, deltag i workshop om Android-apps og meget mere.

NOTER

Første danske Android-app til tablet

De første danske avis-apps til Android-tablets er snart klar fra app-leverandøren Visiolink, som mener, at potentialet for tablet-apps til Android er stort på grund af det stigende salg af Android-tablets. Trods det anderledes styresystem ligner de nye Android-apps fra Visiolink, der allerede har ordrer på Android avis-apps for flere millioner kroner i bogen, funktionsmæssigt de avis-apps, der er udviklet til iPhone og iPad. Udviklingen af apps til Android er dog mere kompleks end til Apples produkter. Til gengæld er det billigere og samtidig nemmere at distribuere Android-apps, siger virksomheden. Den første danske avis-app til Android forventes at gå i luften i løbet af oktober.

sny

Telecomix offentliggør syrisk censur-data

I starten af oktober offentliggjorde hacktivistgruppen Telecomix 54 GB logningsdata fra den syriske regerings telekommunikationstjeneste. Ifølge Telecomix er der tale om webfiltrerende proxy-enheder, der er brugt til at filtrere og overvåge alle HTTP-forbindelser i det mellemstlige diktatur. De anonymiserede logningsdata er samlet fra syv ud af 15 Bluecoat SG9000 HTTP-proxyer, og en foranalyse viser, at ord som 'Israel', 'proxy' og en del porno har været blokeret. Telecomix, der kæmper imod censur på internettet, har valgt at offentliggøre dem for at "give alle, der ønsker det, et dybere indblik i syrisk censur og for at generere mere viden, der kan forebygge yderligere angreb mod ytringsfriheden".

nif

Topudvikler hos Google Lars Bak introducerede det nye browsersprog Dart på årets Goto-konference i Aarhus. Foto: Søren Holm/Chili.

Dart skal give Javascript baghjul

Google søsatte det nye browsersprog Dart med danske rødder på Goto-konferencen i midten af oktober.

Af Tania Andersen, prosabladet@prosa.dk

Google vil gøre det nemmere at skrive store webapplikationer.

På dette års Goto-konference introducerede Lars Bak, som står bag Chrome-browsers Javascript-motor V8, et helt nyt sprog, som skal sætte Javascript på porten eller i hvert fald vise, at scripting i browseren kan være mere effektivt end, hvad der hidtil er set. Navnet er Dart.

– Succes for mig, det er, når der kommer et firma, som siger: "Vi har lavet en stor webapplikation i Dart. Det har forbedret vores produktivitet." Det er mit succeskriterium. Vi ønsker at innovere inden for webområdet, fortæller Lars Bak til Prosabladet.

Der er en række problemer med at skrive store webprogrammer i dag, mener Lars Bak. Der er ikke meget struktur i Javascript, biblioteker indlæses ved at sætte scripts i forlængelse af hinanden, og mangel på statiske typer gør det svært at bruge værktøjer.

Objektorienteret sprog

Dart er ifølge ophavsmændene et simpelt objektorienteret sprog, som til forveksling godt kan ligne Javascript. Som i Java og C# er der nedarvning via interfaces, men med

tilknyttede factories, lidt ligesom ved dependency injection, selvom inspirationen kommer et andet sted fra. Interfaces kan have constructors, som blot viderestiller til den tilhørende factory.

Der er ikke tråde i Dart, men derimod isolates, som minder om actors fra Erlang, altså objekter, der afvikles i deres egne tråde uden at dele hukommelse med resten af systemet og kommunikerer via meddelelser. Sproget kan byde på statiske typer, som kan tilvælges efter behov.

Et tidligt kig

Dart-systemet vil ikke forhindre, at et program afvikles, selvom der er typefejl. For måske kører det fint alligevel, som Lars Bak og hans kolleger pointerer. Dart har sin egen virtuelle maskine, men sproget kan også omkompileres til Javascript og afvikles i for eksempel en iPad.

Endnu er der tale om et tidligt kig på det nye sprog, og selvom det næste naturlige skridt er at integrere Dart med Chrome, er det ikke modent nok endnu, pointerer Lars Bak.

Der er mere information om og værktøjer til det nye sprog på adressen Dartlang.org. ■

Windows Phone 7.5 (Mango) Programmering

Grundkursus

inkl. Windows Phone 7.5
kr. 8.900,- ekskl. moms

Datoer: 21–22/11 **udsolgt**
24–25/11 • 30–31/1 • 27–28/2

MS-901 Windows Phone 7.5 (Mango) Programmering Grundkursus

Du lærer at udvikle apps til Windows Phone 7.5 (Mango) og får godt overblik over de førende udviklingsværktøjer.

På kurset får du udleveret en Windows Phone 7.5 som en del af kursusmaterialet (den er din).

- Det store overblik over WP7.5 systemudvikling
- WP7.5 dokumentation
- WP7.5 og .NET
- WP7.5 udviklingsværktøjer
- Brugergrænseflade (Silverlight/XAML)
- WP7.5 udviklingsmodel
- WP7.5 livscyklus (MVVM)
- WP7.5 libraries
- WP7.5 Marketplace (deploy/submit)
- Hvordan designer man en reel App?

Læs mere på:

superusers.dk/windows_phone_7.htm

SuperUsers & Windows Phone 7.5

Windows Phone 7.5 (Mango) er Microsofts nye smartphone-operativsystem, der nu er frigivet **med fuld understøttelse til det danske marked.**

- Windows Phone 7.5 (Mango) er baseret på .NET, som vi i SuperUsers i al beskedenhed er Danmarksmestre i.
- SuperUsers har arbejdet med og undervist i .NET siden 1999.
- Vi glæder os til at videregive vores WP7.5-programmeringserfaringer.

Workshop

kr. 7.400,- ekskl. moms

Datoer:

Datoer: 2–3/2 • 1–2/3

MS-902 Windows Phone 7.5 (Mango) Programmering Workshop

På kurset designer og udvikler du en komplet app med bl.a. følgende funktionaliteter:

- Professionel brugergrænseflade.
- Datainput fra bruger/anden datakilde, som gemmes/hentes i filer og i database.
- Oprettelse af forbindelse til ekstern web-service, kommunikation med web-service og afkodning af data herfra, til anvendelse i app'en.
- Anvendelse af andre frameworks i WP7.5

Læs mere på:

superusers.dk/windows_phone_7.htm

Læs om disse mobile-kurser på www.superusers.dk

Android

LX-901 Android Programmering Grundkursus **inkl. Android Tablet**

LX-902 Android Programmering Workshop

iPhone / iPad

AP-901 iPhone / iPad Programmering Grundkursus **inkl. iPad**

AP-903 iPhone / iPad Programmering Workshop **inkl. Mac Mini**

Web Apps

SU-091 Web App Programmering Grundkursus

SU-092 Web App Programmering Workshop

NOTER

Jobs' død forsinket Samsung-telefon

Apple-chefen Steve Jobs' død efter lang tids kræftsygdom i starten af oktober, der medførte sorg blandt Apple-fans verden over, har nu også forsinket lanceringen af en af konkurrenternes smartphones. Det er i hvert fald udmeldingen fra Samsung, der er plaget af en række retssager om plagiering af Apples design. Kritiske røster sætter dog spørgsmålstegn ved, om det kun er af respekt, lanceringen udskydes, idet retssagerne kører planmæssigt videre trods Apple-chefens død.

nif

Fri information på teateret

Teateret Mungo Park i Allerød er blevet inspireret af WikiLeaks-aktivisterne Julian Assange og Daniel Domscheit-Berg til forestillingen "Information wants to be free", der spiller i den københavnske forstad indtil 29. oktober og fortsætter i april i Kolding. Med udgangspunkt i virkelige begivenheder som Det arabiske forår sætter forestillingen spørgsmålstegn ved, om ufiltreret information på nettet er så frit og demokratisk, som det giver sig ud for at være. Forestillingens struktur minder ifølge arrangørerne om den måde, vi bevæger os på på nettet.

nif

E-mails i mapper er spild af tid

Hvis du er typen, der lægger dine e-mails i mapper, så spilder du tiden. I hvert fald ifølge en undersøgelse fra IBM Research, der viser, at personer, der brugte søgefunktionen i deres e-mailprogram, kan finde de relevante e-mails lige så let som dem, der kategoriserer deres e-mails i mapper. Ved hjælp af søgefunktionen tog det i gennemsnit 17 sekunder, mens det i gennemsnit tog 58 sekunder at finde de relevante e-mails ved hjælp af mapper. Chancen for succes – altså at finde den e-mail, man skulle bruge – var lige stor ved de to metoder.

sny

Kritik af ny regerings it-politik

It- og Telestyrelsen nedlægges, og opgaverne spredes ud på fire ministerier. Det har skabt uklarhed om, hvem der egentlig får det overordnede digitale ansvar i den nye regering.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

Det kom som en overraskelse for de fleste, da Helle Thorning-Schmidts (S) nye regering valgte at nedlægge It- og Telestyrelsen og sprede it-ansvaret ud på fire forskellige ministerier.

Og selvom vi endnu har til gode at høre begrundelserne for de store ændringer, bekymrer udsigten PROSAs formand, Niels Bertelsen.

– Det er svært at se, hvad en opsplitning af it-området skal gøre godt for. Det virker særligt bekymrende, at de ministerier, der har med vækst og innovation at gøre, ikke også skal have at gøre med it-udvikling, siger Niels Bertelsen.

– Hvis jeg skal være lidt optimist, kan det være en fordel, at nogle af de tunge ministerier nu kommer mere på banen it-politisk. Omvendt kan faren være, at udviklingen drukner i mangel på koordinering og i interne magtkampe, hvor det er økonomien, der kommer til at styre udviklingen frem for visionerne, siger Niels Bertelsen.

Også branche- og interesseforeningerne Dansk It, It-Branchen og ITEK under Dansk Industri har i medierne vist sig skeptiske over for den nye regerings it-dispositioner, som de kalder for uambitiøse. Blandt andre kritiseres regeringen for ikke at nævne ordet 'it' i forbindelse med folkeskolen.

Hvem har ansvaret?

Enhedslistens nye it-ordfører, det nyvalgte folketingsmedlem Stine Brix, stiller sig også kritisk over for regeringens opdeling og har stillet statsministeren fire paragraf 20-spørgsmål for blandt andet at få svar på, hvad begrundelsen er for at opsplitte it-området op på de mange ministerier, og hvordan regeringen samtidig vil sikre en sammenhængende it-politik.

– Jeg ser en risiko for, at en offensiv it-

Enhedslistens nye it-ordfører Stine Brix har stillet fire kritiske spørgsmål til regeringens it-politik. Pressefoto.

politik ryger på gulvet, når så mange forskellige ministre skal varetage området, siger Stine Brix til Computerworld.

Hun vil også gerne have svar på, hvilke ministre der i fremtiden har ansvar for spørgsmål om netneutralitet, DNS-blokering af hjemmesider, logning, åbne standarder, open source-løsninger i det offentlige, it i folkeskolen, it-sikkerhed rettet mod borgere, it-tilgængelighed og tilgængelighed i forhold til offentlige data. ■

Opsplitning af it-området

Erhvervs- og Vækstministeriet overtager tele- og internetregulering samt administration af frekvenser. Forsvarsministeriet skal tage sig af sager vedrørende beskyttelse af kritisk it-infrastruktur samt statens varselstjeneste for internettrusler, GovCert. Finansministeriet overtager ansvaret for it-politik, herunder sager vedrørende digital kommunikation med borgere og virksomheder, og endelig skal Økonomi- og Indenrigsministeriet tage ansvaret for visse opgaver vedrørende it-modernisering og digitaliseringsmæssige forhold.

BLIV BACHELOR INDENFOR MULTIMEDIE OG IT

- **Pba. i E-konceptudvikling**
- **Pba. i Softwareudvikling**
- **Pba. i Webudvikling**

Vi starter nye hold op
i uge 5, 2012

Kom til infomøde den 10. november 2011, kl. 17-19
på Munke Mose Allé 9 i Odense eller Boulevarden 48 i Vejle
og hør om uddannelserne og dine muligheder.

Læs videre – på www.eal.dk. Nu!

Startskærmen i Windows 8 med Metro-brugerfladen. Fliserne, som brugerne selv kan tilrette, repræsenterer programmer og kan vise information såsom nye e-mails og vejrudsigten.

Windows 8 skal omfavne tablets og pc'er

Den næste udgave af Windows kommer både til pc og tablet, får helt ny brugerflade og programmer skrevet med HTML og Javascript.

Af Tania Andersen, prosabladet@prosa.dk

Den næste aftapning af Microsofts Windows-styresystem skal både kunne afvikles på tablets – med og uden Intel-processorer – og gammeldags pc'er. Derfor får den kommende udgave af den gamle kending en helt ny brugerflade og programmer skrevet med HTML og Javascript.

I en tid, hvor pc-markedet er under angreb fra nye mobile enheder som smartphones og tablets, er Microsofts modtræk over for konkurrenterne Windows 8, som blev lanceret i en foreløbig version på konferencen Build, der løb af stabelen i Los Angeles i midten af september i år.

8'eren kommer med en ny brugerflade med navnet Metro, som skal drive både tablets og almindelige computere. Metro minder om grænsefladen i Windows Phone, som er Microsofts mobilsystem, men på pc'er er der også mulighed for at benytte den gammelkendte brugerflade fra Windows 7.

Metro understøtter trykfølsomme skærme, og det er meningen, at pc-brugerne skal lære at elske skærmtryk, men musen kan også bruges til at navigere i det mobilagtige system. Brugerfladen indeholder også et virtuelt tastatur i lighed med andre tablet-styresystemer. Også som kendt fra

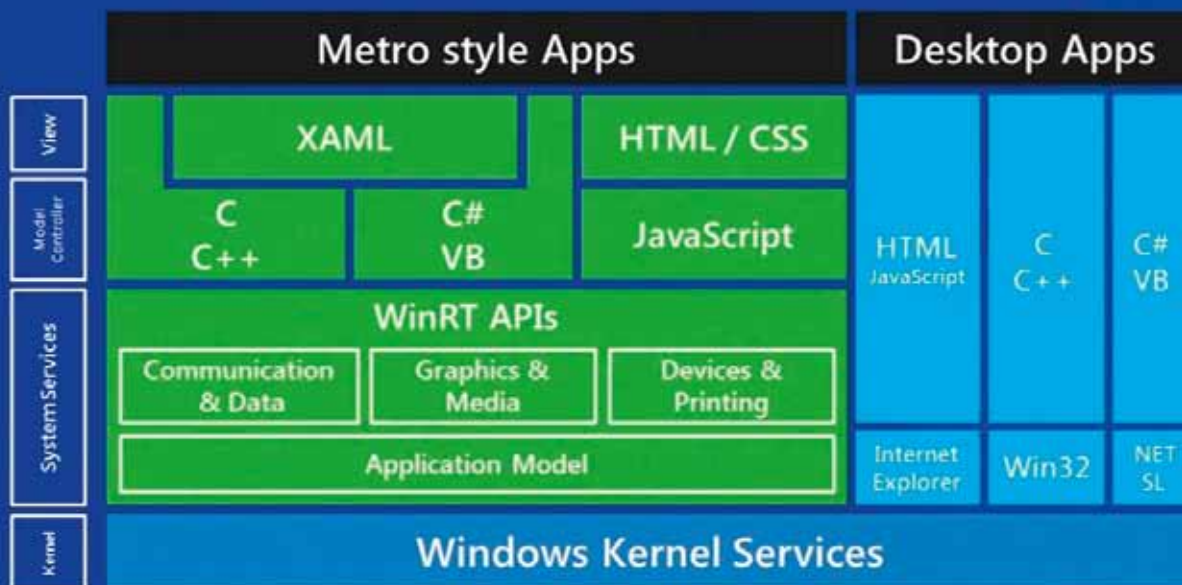
mobilverdenen fryses Metroapplikationer, når de ikke længere er synlige for brugeren. Det skulle give længere batterilevetid.

HTML og Javascript

Som noget af en kovending introducerer Microsoft muligheden for at skrive applikationer med HTML, CSS og Javascript. Disse applikationer afvikles under Metro og bygger på et nyt sæt af API'er med navnet Windows Runtime (WinRT), som tilbyder funktionalitet på det høje niveau, som f.eks. udskrivning, mediestyling og andet.

Det er også muligt at benytte Silverlight-

Windows 8 Platform and Tools

www.buildwindows.com

Ved siden af de gængse modeller for Windows-programmering, med .Net- og Win32-API'er, kommer nu Metro-modellen med et nyt Windows Runtime-API (WinRT), som tilbyder funktionalitet på et højere niveau. Metro-applikationer kan programmeres med C++ og .Net-sprog, men også i HTML og Javascript.

teknologien XAML som præsentationslag. I Windows 8-udgaven kaldes det for 'native XAML'. Metro-programmerne har en fuldskærmstilstand og en sidevindue-tilstand, hvor applikationen kan parkeres. Det gælder også Internet Explorer, som nu kører i fuldskærm som udgangspunkt uden menuer eller knapper.

Under Metro har programmerne mulighed for at dele ressourcer med andre applikationer via en funktionalitet, som Microsoft kalder 'charms'. En 'sharing charm' kan eksempelvis dele tekst med andre programmer via en programmatisk kontrakt. Det benyttes til at dele data på tværs af applikationer, så en billedbrowser eksempelvis kan benytte en Facebook-side som billedkilde. Ideen kan minde om den måde, hvor data deles mellem applikationer i mobilstyresystemer som for eksempel Android.

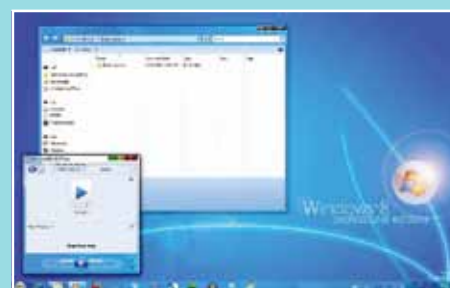
Windows på ARM

Som noget helt nyt vil Windows nu også komme på ARM-arkitektur, der benyttes af mange tabletproducenter på grund af chippens meget lave strømforbrug.

Men ifølge de seneste meldinger fra Microsoft gælder det kun selve styresystemet samt applikationer skrevet på Metro-plattformen. Det er altså ikke muligt at afvikle almindelige pc-programmer under ARM-udgaven af Windows.

I øvrigt er det lykkedes Microsofts udviklerhold at få styr på ressourceforbruget, når Windows kører i tomgang. Windows 7 spiste omkring 400 megabyte hukommelse med 32 processer, og det er reduceret til 280 megabyte og 29 processer i den foreløbige udgave af Windows 8.

I en kommende artikel kigger Prosabladet nærmere på, hvordan man skriver Windows 8-programmer med HTML og Javascript. ■

Hent Windows 8 her

Microsoft har frigivet den første udgave af Windows 8 Developer Preview, en pre-betaudgave, uden begrænsninger. Den kan downloades fra firmaets hjemmeside: prosa.dk/link/600. Den fylder 4,8 gigabyte med udviklingsværktøjer inkluderet. Udgaven til ARM-arkitekturen er ikke frigivet. Med i pakken følger en udgave af Visual Studio 11 Express, som giver mulighed for at udvikle applikationer til Windows 8.

Claus Juul fortryder ikke, at han tog kampen op med it-giganten IBM. Han glæder sig over, at det trods alt er lykkedes at kaste lys over det faktum, at titusindvis af it-professionelle kan være påvirket af jobklausuler – vel at mærke, uden de ved det.

Foto: Lizette Kabré.

Kampen mod hemmelige jobklausuler fortsætter

Nu skal politikerne på Christiansborg til at indfri deres løfter: Det skal koste, hvis en ansat ikke får at vide, at han eller hun er omfattet af en jobklausul.

Af Stine Nysten, sny@prosa.dk

– Danmark er et ansættelsesmæssigt uland.

Sådan lyder konklusionen fra den 38-årige tidligere IBM-ansatte Claus Juul, efter Højesteret har dømt ham og PROSA som tabere i den såkaldte jobklausulsag.

Sagen drejer sig om hemmelige jobklausuler, hvor to arbejdsgivere eksempelvis aftaler, at man ikke ansætter medarbejdere fra hinanden. Medarbejderne ved det dog ikke, hvilket betyder, at de kan risikere at få afslag på en ansøgning – ikke fordi de ikke er kvalificerede, men fordi de er omfattet af en jobklausul.

– Højesteret har nu sagt, at arbejdstager ikke behøver at vide, om der er en klausul efter ansættelsesbevisloven. Det er jo fuld-

stændigt anarki. Vi har nu en retstilstand, der gør, at arbejdsgivere kan aftale, hvad de vil, så længe de ikke aftaler det med arbejdstageren, siger Claus Juul og fortsætter:

– Ikke mange andre steder i samfundet ville man tillade, at to parter indgår en aftale på en tredje parts vegne, som tredjeparten vel at mærke ikke kender til. Det er jo tilbage til stavnsbåndet.

Principiel sag

Det er fem år siden, sagen begyndte. På det tidspunkt var Claus Juul ansat i IBM, efter hans arbejdsgiver DM-Data blev opkøbt af it-giganten. Han fik dog mistanke om, at han var omfattet af hemmelige jobklausuler,

efter det i medierne kom frem, at IBM havde lavet klausuler, de ansatte ikke vidste noget om, i forbindelse med købet af Mærsk Data.

Han gik derfor til PROSA, der har ført hans sag mod IBM.

– Jeg kæmper altid for det, jeg tror på. Da jeg fandt ud af, at der eksisterede klausuler, tænkte jeg bare 'færdigt arbejde'. Som jeg ser det, vil alle ansatte på et eller andet tidspunkt risikere at blive ramt af det her, siger han til det faktum, at han var villig til at risikere job og karriere.

I PROSAs øjne er sagen principiel, fordi der skulle tages stilling til, om jobklausuler er et væsentligt vilkår for ansættelsen, og at

” Jobklausuloven er uden effekt, indtil loven bliver ændret.

Hanne Lykke Jespersen, næstformand i PROSA.

en arbejdsgiver derfor har pligt til at oplyse medarbejderen om klausuler, der berører vedkommende.

Ifølge ansættelsesbevisloven skal arbejdsgiveren nemlig oplyse medarbejderen om alle væsentlige vilkår for ansættelsen.

Ansættelsesbevis i orden

Under sagen har IBM på intet tidspunkt sagt, at Claus Juul ikke har været omfattet af jobklausuler. IBM har blot sagt, at han selv skulle bevise det, og at IBM ikke havde pligt til at oplyse, hvis han var det.

Det på trods af at en international klausul, som IBM har indgået med en række topchefer, siger, at cheferne hverken direkte eller indirekte må ansætte eller tilbyde at ansætte nogen IBM-medarbejder. IBM har forklaret, at trods den brede ordlyd var tanken i virkeligheden, at det kun gjaldt ansatte inden for lederens arbejdsområde, og at det kun betød, at lederen ikke aktivt måtte hverve.

Denne forklaring har Højesteret taget for gode varer, trods ordlyden af den indgåede aftale, og vurderede derfor, at Claus Juul ikke havde bevist, at han havde været omfattet af en jobklausul. Højesteret vurderer, at selv om han var omfattet af klausulen, vil IBM ikke efter ansættelsesbevisloven have pligt til at oplyse ham om det. De begrundet det med, at aftalen er indgået med tredje part og derfor ikke skal oplyses til lønmodtageren.

– Det strider mod sund fornuft, at det er uden sanktion, hvis arbejdsgiveren – som tilfældet var med IBM – i fem år ikke svarer på, om en medarbejder er eller har været omfattet af en klausul. Claus Juul mistede sit job på grund af sin interesse for, om han var begrænset i sine erhvervsmuligheder. Højesteret har nu tilkendegivet, at det spørgsmål havde IBM ikke pligt til at svare på, siger næstformand i PROSA Hanne Lykke Jespersen og konkluderer:

– Jobklausuloven er således uden effekt, indtil loven bliver ændret. Der er nemlig ingen konsekvens, hvis arbejdsgiveren ikke oplyser medarbejderen om klausulen.

No regrets

Claus Juul, der i dag arbejder med at løse it-opgaver i et dansk firma, har ikke fortrudt,

at han lagde arm med IBM.

– Sagen har skabt synlighed om problemet, så kampen har bestemt været værd at tage. Det er en sag, jeg tror på. Det handler om retfærdighed, siger han.

Claus Juul lægger dog ikke skjul på, at han er slemt skuffet over Danmarks øverste retslige instans:

– Hvis politikerne ikke griber ind efter denne dom, så ender vi med at have indiske forhold, hvor man skal have relief papers fra sin arbejdsgiver, før man har lov til at søge job andre steder, siger han.

Mens selvom nederlaget er svært at sluge, er der dog et enkelt lyspunkt.

Claus Juuls kamp for åbenhed om de hemmelige jobklausuler har nemlig allerede betydet, at politikerne på Christiansborg har lavet lovgivning på området, og det er faktisk aftalt mellem partierne bag loven, at de vil ændre loven, hvis retten ikke mente, at klausuler var et væsentligt vilkår efter Ansættelsesbevisloven.

– I den henseende har vi fået, hvad vi ønskede. Nu kan vi gå til politikerne og sige, at de skal ændre i loven, så en medarbejder får en godtgørelse, hvis arbejdsgiver undlader at oplyse om, at han eller hun er omfattet af

en jobklausul. Vi skal nok huske politikerne på, hvad de har lovet, siger Hanne Lykke Jespersen og fortsætter:

– Vi vil samtidigt gøre politikerne opmærksomme på den anden problemstilling, som dommen rejser. Det bør være sådan, at det er arbejdsgiverens pligt at sikre, at klausuler, som aftales med tredje part er klare, og at eventuelle uklarheder må komme arbejdsgiveren til skade.

– Det er ikke rimeligt, at man bare med brede vendinger kan aftale at ansætte medarbejdere og så sige, at det kun var nogle få, når man bliver konfronteret med problemet, slutter Hanne Lykke Jespersen ■

IBM's kommentar til dommen

Den vindende part i sagen har følgende kommentar til Højesterets afgørelse, oplyser IBM's pressechef Carsten Grønning.

– Højesteret har stadfæstet Landsrettens afgørelse, hvor IBM blev frifundet. I dommens præmisser blev der lagt vægt på, at det ikke var godtgjort, at Claus B. Juul var omfattet af en jobklausul. I IBM er vi tilfredse med afgørelsen.

Annonce

Bredbånd til erhverv Skyline Business Pro

Professionelle netværkløsninger

- Hastigheder op til 2/2 Gbit/s
- Dedikerede MPLS- og VPN-løsninger
- Uafhængig infrastruktur
- SLA med 99,9% opetid
- Trådløs fiber
- Lave etableringsomkostninger

www.skylineerhverv.dk · 7010 1012

Magtbalancen er ændret

De it-professionelles forhandlingsposition er svækket. Derfor må de tænke i nye forhandlingsstrategier, mener arbejdsmarkedsforsker.

Udviklingen på arbejdsmarkedet har betydet, at den danske it-professionelle har bevæget sig fra uundværlig til undværlig for arbejdsgiveren. Og ifølge arbejdsmarkedsforsker Anna Illsøe har man kun en stærk forhandlingsposition, så længe man ikke kan erstattes.

Foto: Lizette Kabré.

Af Stine Nysten, sny@prosa.dk

Globaliseringen har ikke kun slået kløerne i drift og produktion. Nej, nu går den også efter struben på det, som vi troede, vi alle skulle leve af. Næmlig de højtuddannedes arbejde, innovationen og vidensopgaverne.

19. november afholder PROSA "De it-professionelles dag 2011" for alle medlemmer. Her er netop fremtidens it-arbejdsmarked på plakaten, og formålet er at blive klogere på, hvad udviklingen vil kræve af PROSA.

En ting er sikker. Udviklingen på it-arbejdsmarkedet har svækket forhandlingspositionen på arbejdstagersiden.

Det siger arbejdsmarkedsforsker Anna Illsøe fra Forskningscenter for Arbejds-

keds- og Organisationsstudier på Københavns Universitet, hvor hun beskæftiger sig med leder/medarbejder-relationer og kollektive forhandlinger.

Hidtil har især de højtuddannede it-professionelle stået stærkt, når løn og vilkår skulle forhandles på plads med arbejdsgiverne, fordi de besad nogle helt afgørende kompetencer.

– Men den enorme uddannelsesrevolution, der har fundet sted i nye økonomier som Indien og Kina, betyder, at det ikke kun er på lønnen, at de er konkurrencedygtige. Nu kan specialiserede it-arbejdsopgaver også varetages i disse lande, siger Anna Illsøe.

Og det betyder også, at de danske it-professionelle står over for en mental om-

stillingsproces i forhold til forhandling af løn- og arbejdsvilkår. For uanset om du er på individuel kontrakt eller arbejder under overenskomst, kan du have mistet tidligere trumfer på hånden.

– Sådan vil det altid være, når man bevæger sig fra uundværlig til undværlig. Man har kun en stærk forhandlingsposition, så længe man ikke kan erstattes, siger Anna Illsøe.

Løser relation

Samtidig betyder udviklingen, at relationen mellem leder og medarbejder eller mellem leder og tillidsmand ude på arbejdspladserne kan blive løsere end før.

– Det er lettere at opbygge en tæt og tillidsbaseret relation, når medarbejderne er uundværlige. I en sådan situation kan ledelsen være rundhåndet med vilkår og privilegier, fordi ledelsen gerne vil knytte medarbejderne til sig, og medarbejderne udvikler på deres side en loyalitet over for arbejdspladsen, siger Anna Illsøe.

Men den tætte relation opstår som sagt over tid:

– Så hvis man begynder at outsource og skifte ud på pladserne, vil der opstå større mobilitet både af opgaver, medarbejdere og ledere. Og dermed ændrer kvaliteten af relationen sig, og man begynder lidt forfra hver gang, der forhandles, siger arbejdsmarkedsforskeren.

Og er relationen løs, vil det typisk være de kolde tal – løn og arbejdstid – der kommer på bordet, mens andre goder som seniorordninger, fleksibilitet og fridage ikke automatisk bringes på bane.

Organisationernes rolle

Men det behøver ikke betyde, at forhandlingerne i fremtiden kun vil handle om forringede vilkår og om lavere løn.

Organisationerne på det danske arbejds-

” Man har kun en stærk forhandlingsposition, så længe man ikke kan erstattes.

Anna Ilsøe, arbejdsmarkedsforsker.

> marked, der organiserer højtuddannede lønmodtagere eller deres arbejdsgivere, kan arbejde for en løbende justering af overenskomster og aftaler, så de matcher den aktuelle markedssituation. For organisationernes forhandlingspositioner og forhandlingsrelationer vil forandres i takt med den teknologiske eller uddannelsesmæssige udvikling globalt.

Det handler blandt andet om at yde råd og vejledning, om hvilke elementer de højtuddannede og deres arbejdsgivere kan bringe ind i en forhandling, når en virksomhed er under pres, og man kan skyde en hvid pil efter lønstigninger, tryktaftaler og lange kontrakter.

– Det er en mental proces at skulle omstille sig til at forhandle andre ting end tidligere, og der ligger en formidlingsøvelse for organisationerne. Når jobsik-

kerheden ikke er der, er der så andre ting, man kan fokusere på? Det kunne eksempelvis være mere efteruddannelse. Det kan også være, at arbejdsgiverne gerne vil betale en høj løn, hvis medarbejderne så til gengæld er indstillet på at arbejde på korte kontrakter eller flere timer end hidtil, siger Anna Ilsøe.

Der er tale om en mental tilpasning på begge sider af bordet, siger hun:

– Når arbejdsmarkedet bliver mere mobilt, og relationen mellem ledere og medarbejdere løsere, kan andre elementer komme i spil i forhandling af løn og arbejdsvilkår. Og her er det en fordel at være på forkant med udviklingen. Både arbejdsgiverforeninger og fagforeninger inden for it-branchen ville derfor vinde ved en proaktiv diskussion, der kan ruste medlemmerne til fremtidens it-arbejdsmarked. ■

PROSAs udfordringer

Det er ingen hemmelighed, at it-arbejdsmarkedet er under hastig forandring, og at udviklingen vil stille nye krav til PROSA og til dig som it-professionel. På "De it-professionelles dag 2011", som PROSA afholder 19. november, skal det derfor diskuteres, hvad vi gør, når:

- > overenskomster og opnåede løn- og arbejdsvilkår er under pres?
- > behovet for og kravet om formel uddannelse er stigende?
- > arbejdslivet bliver mere og mere globalt?

Kom og giv dine input til debatten!

Annonce

IT-Diplomuddannelsen

Med IT-Diplomuddannelsen kvalificeres du til at udvikle og implementere it-løsninger i private og offentlige virksomheder.

Uddannelsen kan sammensættes efter dine ønsker og behov og du kan specialisere dig i fx retningerne sikkerhed eller programudvikling.

Du kan tage hele IT-Diplomuddannelsen eller følge enkelte moduler.

Undervisning om aftenen i Ballerup.

Læs mere på www.cv.ihk.dk

- vi tilbyder også skræddersyede virksomhedskurser

Center for Videreuddannelse
Ingeniørhøjskolen i København • University College

Kør bil med RUNA

Har du styr på din bilforsikring?

Du kan her se priseksempler på en bilforsikring i RUNA, hvis du er elitebilist og bor i postnumrene 6040, 7900, 8300 og 9240. Prisen dækker over en helårlig betaling med en selvrisiko på 5.420 kr. i 2011:

Skoda Fabia 1,4
årlig pris = 3.356 kr.

Kia Cee'd 1,6 diesel
årlig pris = 3.609 kr.

Toyota Aygo 1,0
årlig pris = 3.119 kr.

Mazda 2 1,2
årlig pris = 3.356 kr.

En bilforsikring hos RUNA giver dig klare fordele:

- Forsikringen stiger ikke i pris efter skader
- Du bliver allerede elitebilist efter fem års skadefri kørsel
- Tilvalg: Billig vejhjælp og friskadedækning
- Aldersrabat: Kaskoprisen reduceres med 6, 15 og 20 % når din bil er fyldt 5, 10 og 15 år.

Du skal tegne RUNA's attraktive Indboforsikring, for at kunne tegne den billige bilforsikring. Læs mere på www.runa.dk

RUNA FORSIKRING A/S

www.runa.dk · Tlf.: 3332 2200

Tema: HVOR MANGE PLATFORME KAN VI KLARE?

Mobile løsninger betyder flere platforme, som udviklingshusene og den enkelte udvikler skal forholde sig til. Mød nogle af dem, der skal foretage det svære teknologivalg.

Af Stig Andersen, prosabladet@prosa.dk

Som om der ikke var bøv! nok med de forskellige browsere og browserversioner. Som webudvikler skal man nu også i stigende grad forholde sig til kravet om at levere mobile løsninger på flere platforme – i hvert fald mindst til iPhone og Android.

Drømmen om cross-platform-værktøjer, der tillader 'write once, run everywhere', er derfor de seneste par år blevet rigtig hed. Udviklingshusene har typisk ikke lige

de nødvendige kompetencer ved hånden, når eksisterende kunder vil udvide med en mobil løsning. Så tanken om at udvikle videre i kendte teknologier og blot trykke på 'generér-native-app-knappen', når man er færdig, er fristende.

Nogle har med vekslende held forsøgt sig med sådanne tredjepartsframeworks, andre satser på webteknologi. Og nogle er nået frem til, at der indtil videre ikke

er nogen vej udenom: Først udvikler vi til iPhone, derefter til Androiden – og det ud fra en holdning om, at hvis man vil have den optimale brugeroplevelse, inklusive performance, og fuld adgang til den mobile enheds ressourcer, er en native app svaret.

Læs på de følgende sider om to udviklingshuse, der ud fra konkrete kundeønsker og praktisk erfaring er landet på forskellige teknologivalg. ■

Læs om:

Accedo droppede frameworket • s. 18

Tredjepartsframework gav for mange frustrationer. I stedet valgte Accedo at udvikle native apps til sin første mobile løsning.

Webløsninger var det strategisk rigtige • s. 20

Webbaserede mobilløsninger dækker behovene hos Webdanmark.com's kunder og understøtter deres samlede marketingstrategi bedre end apps.

Michael Lykke, udvikler hos Accedo, slap for mange bekymringer, da han droppede tredjepartsframeworket og udviklede native apps til den mobile løsning. Foto: Søren Holm/Chili.

Accedo droppede frameworket og udviklede native apps

Accedo satsede på tredjepartsframework til sin første mobile løsning. Drømmen om at genbruge udviklernes kompetencer og spare tid endte i masser af frustrationer og en beslutning om i stedet at udvikle native apps.

Af Stig Andersen, prosabladet@prosa.dk

For et år siden, da Accedo i Aarhus skulle i gang med sin første mobile løsning til en eksisterende webkunde, erhvervsejendomsrådgiverkæden Colliers, gav beslutningen rigtig god mening. Ved at anvende et tredjepartsframework til at udvikle en app til både iPhone og Android kunne man bruge de eksisterende kompetencer i huset og dermed spare tid og udgifter til efteruddannelse eller nyansættelser. Michael Lykke er udvikler hos Accedo, der i alt har 10 medarbejdere.

– Vi er i høj grad et PHP-hus og havde ikke de store C- og Java-kompetencer. Det er jo de færreste mennesker i webbranchen, der har lyst til at gå tilbage til at kode i C og skulle forholde sig til memoryhåndtering og den slags ting. Så ved at anvende et framework regnede vi med at kunne genbruge alle vores webteknologikompetencer inden for JavaScript, HTML og så videre, fortæller han.

Accedo havde efter en grundig undersøgelse af de forskellige muligheder valgt at bruge Appcelerator Titanium, fordi det benytter sig af JavaScript og indeholder en mængde wrappers, der kan kalde native controls. Man havde bevidst valgt de frameworks fra, der reelt ville resultere i en HTML-baseret app.

Fokus på brugeroplevelsen

Bag beslutningen om at udvikle en app frem for eksempelvis en mobiloptimeret webløsning lå der flere overvejelser. Kunden ønskede at nå en bestemt målgruppe, og med en app kunne man gå efter den optimale brugeroplevelse samt udnytte den markedsføringsmulighed, der ligger i app storen.

I begyndelsen af udviklingsforløbet så det lovende ud. Inden for en dags tid havde man fået flere elementer på plads, men snart begyndte virkeligheden at melde sig.

– Det viste sig, at der var rigtig mange fejl i frameworket. Det gjaldt både det værktøj, som står for 'kompileringen' til den specifikke platform, og det resultat, der kom ud af det. Og det kostede os rigtig meget tid. Specielt i forhold til Android var der meget store problemer, fortæller Michael Lykke.

For den enkelte udvikler kan det blive for meget at skulle holde styr på to forskellige teknologier, platforme og sprog på samme tid.

Michael Lykke, udvikler, Accedo.

Der kom andre udfordringer i løbet af udviklingsprocessen.

– Vi går meget op i, at brugeroplevelsen er helt i top. Men det viste sig for eksempel, at der var performanceproblemer selv på simple operationer som swipe, hvor app'en hakkede i det. Også i forbindelse med kortvisning rendte vi ind i performanceproblemer, hvis der skulle vises over 50 lokationer. Dertil kom, at det i flere tilfælde var svært eller umuligt at foretage forholdsvis enkle ændringer, hvis for eksempel kunden ønskede en anden farve i en bar, fortæller Michael Lykke.

Sled på den faglige stolthed

Han følte, at der efterhånden blev slidt noget på hans faglige stolthed – både når resultatet ikke levede op til hans ambitioner med hensyn til brugeroplevelsen, og når han endnu en gang skulle bede om udsættelse af en intern deadline på grund af uforudsete problemer.

– Jeg er helt på det rene med, at der kan være bugs i tidlige versioner af noget software. Og vi var heller ikke så naive at tro, at man blot udfører en kommando, og så får man genereret helt fejlfrie resultater på flere forskellige platforme. Men efter at have prøvet flere nyere versioner af frameworket, uden at det havde ændret noget væsentligt ved situationen, var det på tide at tage en kraftig beslutning, siger Michael Lykke.

Beslutning om native apps

Det havde i nogen tid været en stående joke i huset, at "det er garanteret hurtigere at

lave to native versioner". Joken blev til en nødvendig beslutning, og så var spørgsmålet, hvordan man fik tilført de nødvendige kompetencer – hurtigst muligt. Michael Lykke undersøgte forskellige kursustilbud, men det endte med en lille uges meget målrettet hands-on-undervisning til de to Accedo-udviklere, der skulle lave iPhone-app'en. Underviseren var en udvikler med praktisk erfaring fra udvikling til iPhone, og det var det helt rigtige i den situation, man stod i.

– Det gav os sindssygt meget. Vi havde jo meget af den teoretiske viden på forhånd, så det var det helt rigtige med det samme at kaste os over kodningen, siger Michael Lykke.

Selvom der skulle bruges tid på at lære nye teknologier, endte Michael og kollegerne med at udvikle en native iPhone-app hurtigere, end det havde taget at nå 80-90 procent i mål ved hjælp af tredjepartsframeworket.

Det blev besluttet at lægge udviklingen af Android-versionen ud af huset.

– For den enkelte udvikler kan det blive for meget at skulle holde styr på to forskellige teknologier, platforme og sprog på samme tid. Så også efterfølgende har vi valgt først at udvikle iPhone-versionen og så være projektledere på udviklingen af Android-versionen. På det tidspunkt i udviklingsforløbet har vi jo taget alle designbeslutningerne og defineret forretningslogikken, så det drejer sig 'kun' om selve kodningen, afslutter Michael Lykke. ■

Webløsninger var det strategisk rigtige

Webbaserede mobilløsninger dækker behovene hos Webdanmark.com's kunder og understøtter deres samlede marketingstrategi bedre end apps. Så indtil videre er webbureauet fra Viby ikke ramt af cross-platform-udfordringen.

Af Stig Andersen, prosabladet@prosa.dk

Webdanmark.com fokuserer på webbaserede mobilløsninger og går uden om apps. Virksomheden er et fullservice webbureau, der i de seneste mange år har specialiseret sig i e-handelsløsninger til store danske producenter, grossister og retailvirksomheder. Den type virksomheder skal også have en mobilløsning i dag, og indtil videre har fordelene ved en mobil webløsning været så store for den type kunder, at Webdanmark.com stadig har til gode at udvikle sin første app.

– Vi tror mere på mobile webløsninger end på apps. Det er reelt kun i de tilfælde, hvor det for eksempel er vigtigt for en sælger at kunne præsentere sit produktkatalog offline, at vi vil anbefale en app-løsning, siger Kasper Holst, direktør og medejer af Webdanmark.com.

Hovedargumentet for at satse på en mobil webløsning er at kunne udnytte de fordele rent marketing- og salgsstrategisk, som kundernes websites allerede leverer. Det handler om tilgængelighed fra alle hardwareplatforme, præsentation af store mængder produktdata, der ofte skal opdateres, systematisk kortlægning af brugeradfærd, og så er der helt konkret brug for at kunne understøtte kampagnetiltag som sms'er med links til virksomhedens produktsider på nettet.

Rune Hammerskov, backendudvikler hos Webdanmark.com, leverer en kontant op-

summering af forskellen i tilgængelighed mellem webløsninger og apps:

– Det er jo nok en illusion at tro, at forbrugere vil downloade en app for hver forretning, de måske har tænkt sig at handle i.

Website er udgangspunktet

Han erkender, at en native app alt andet lige giver bedre performance, giver bedre adgang til den mobile enheds hardware, og at det er nemmere at optimere brugeroplevelsen. Men den optimale brugeroplevelse er ikke en absolut størrelse.

– For mig opnår man den gode brugeroplevelse ved, at man rammer det, som brugeren forventer. Det er derfor vigtigt, at man ikke forsøger at emulere en native app i sin webløsning, for så risikerer man nemt at skuffe brugeren. Vores udgangspunkt er, at vi laver websites, og at vores brugere umiddelbart oplever, at de blot er på internettet på en mobil enhed, siger Rune Hammerskov.

Webdanmark.com's strategi med hensyn til kundesegment og produkttyper har betydet, at kravet om mobile løsninger ikke har betydet en grundlæggende ændring af husets udviklingsstrategi.

– Teknologiledelse drejer sig jo i høj grad om at administrere teknologier på den rigtige måde i forhold til formål og ressourcer – både hos kunden og hos udviklingsvirksomheden. Og det har nok været

meget sundt, at vi ikke har reageret ad hoc i forhold til udvikling af apps. Vi har sammen med kunderne insisteret på at lave en business case, der kunne afklare, hvilket teknologivalg der var det rigtige set ud fra, hvordan virksomheden har kunnet øge sin indtjening, siger Kasper Holst.

Webbet er cross-platform

Rune Hammerskov har løbende fulgt med i de forskellige teknologiske muligheder inden for mobil udvikling og ser grundlæggende tre mulige strategier. Man kan udvikle native apps fra bunden, hvilket kan blive lidt dyrt, hvis man skal understøtte flere platforme. Man kan vælge at benytte sig af frameworks som for eksempel PhoneGap og hoste HTML'en på flere platforme

Hos Webdanmark.com tror de mere på mobile webløsninger end på apps, fortæller Kasper Holst, direktør, og Rune Hammerskov, webudvikler. Foto: Søren Holm/Chili.

i håbet om at genbruge kompetencer og spare tid, men det vil aldrig kunne give samme brugeroplevelse som en native app. Og endelig peger Rune Hammerskov på nogle teknologier, som tillader, at man kan udvikle native apps i .NET.

– Jeg synes, at MonoTouch til iOS og Mono for Android ser rigtig interessante ud. Jeg har endnu ikke anvendt det i praksis, og man skal nok støde på nogle udfordringer i konkrete projekter, men grundideen er god, siger han.

Rune Hammerskov er dog skeptisk over for selve ideen om at lave deciderede cross-platform-udviklingsværktøjer og -miljøer.

– Historisk set kan man godt tillade sig

at tvivle på hele ideen om cross-platform. Der er ikke mange gode eksempler på, at det virkelig er lykkedes. .NET og Java var vel et eller andet sted et forsøg på det, uden at det helt er lykkedes. Som jeg ser det, er JavaScript nok det tætteste, vi er kommet på 'write once, run everywhere', siger han.

Det er et faktum, at der i dag er funktionaliteter, der ikke understøttes på en webplatform. Kasper Holst nævner som eksempel muligheden for at anvende enhedens kamera. Men både han og Rune Hammerskov er enige om, at det og andre ting, der ikke understøttes i dag, højst sandsynligt vil blive mulige efterhånden. De vil derfor ikke blive overraskede, hvis

webløsninger i sidste ende viser sig at blive den stærkeste cross-platform-teknologi, som rammer meget bredt, uden at der gives køb på funktionaliteten. ■

Native apps vs. mobile webløsninger

Der er mange parametre i spil, når en virksomhed skal beslutte sig for at satse på en native app eller en mobil webløsning. På Webdanmark.com's hjemmeside kan du se en oversigt over de fordele og ulemper, de ser ved de to platforme: prosa.dk/link/578.

Er du loyal nok?

Tænk dig om, hvis du bijobber i fritiden. Det kan nemlig få konsekvenser, hvis det konkurrerer med din arbejdsgiver.

Af Lisa Dalsager, Jurist, Lda@prosa.dk

Loyalitetsforpligtelsen er et begreb, som de fleste lønmodtagere godt kender til, men de færreste ved reelt, hvad dette begreb indeholder af forpligtelser over for arbejdsgiveren.

Mange i it-branchen laver lidt arbejde ved siden af deres faste job, og de fleste ved godt, at de under deres ansættelse ikke må lave konkurrerende virksomhed. Her snakker vi ikke om, hvorvidt du er underlagt en konkurrence- eller kundeklausul, fordi disse gælder først efter ophør af ansættelsesforholdet.

Men mange glemmer, at loyalitetsforpligtelsen også omfatter konkurrence- og kundeforhold under ansættelsen. Så hvis du har lidt opgaver ved siden af dit arbejde som bibeskæftigelse, så skal du sikre dig, at det ikke er noget arbejde, som din arbejdsgiver kunne have udført. For selvom du er på god fod med din chef nu, kan der i fremtiden opstå konflikter.

En anden ting, du skal være opmærksom på i forbindelse med din bibeskæftigelse, er, at du ikke laver dit 'eget' arbejde, når du for eksempel er sygemeldt fra dit faste arbejde, eller du i din normale arbejdstid

sidder og sysler med dit 'eget' arbejde. Det kan måske ikke betegnes som illoyal adfærd, men snarere som en misligholdelse af ansættelsesforholdet, som også kan få alvorlige ansættelsesretlige konsekvenser.

Hold chefen orienteret

Vi oplever desværre en stigende tendens til, at det fremgår af ansættelseskontrakten, at medarbejderen ikke må påtage sig andet arbejde under ansættelsesforholdet. Så hvis du har sådan eller en lignende bestemmelse i din kontrakt, skal du være særlig opmærksom på, hvad du beskæftiger dig med i din fritid, og det er altid en god idé at holde din chef orienteret om sådanne aktiviteter – helst per mail, så du har dokumentation for det. Din chef er i så fald nødt til at gøre indsigelser, hvis det ikke er i orden med din arbejdsplads. Forbuddet mod andet arbejde skal ikke forveksles med hverv, som du godt kan påtage dig i henhold til Funktionærloven, som eksempelvis ulønnede eller lavtlønnede fritidsinteresser og tillidshverv.

Ikke helt frit stillet

Loyalitetsforpligtelsen gælder også under en fritstilling, da du jo stadig er ansat. Det betyder, at du ikke må starte konkurrerende virksomhed, arbejde hos en konkurrent eller forsøge at kapre din arbejdsgivers kunder. Dette gælder, uanset om du er bundet af en kunde- eller konkurrenceklausul eller ej. Du må gerne påtage dig andet arbejde i fritstillingsperioden, så længe det ikke

Hva' laver du?

er i en konkurrerende virksomhed. Dette gælder også, selvom det fremgår af din kontrakt, at du ikke må påtage dig anden beskæftigelse uden virksomhedens accept. Loyale udtalelser

Det er også en del af loyalitetsforpligtelsen, at du ikke må omtale din arbejdsgiver på en sådan måde, at det kan påføre arbejdsgiveren skade. Særligt i en fritstil-

Illustration: Lars Refn

lingsperiode er det vigtig at være opmærksom på, hvad du fortæller kunderne eller samarbejdspartnerne om virksomhedens forhold eller om årsagen til din fratreden.

Men du skal generelt under hele din ansættelse være opmærksom på, hvad du udtaler dig om internt og eksternt om virksomheden – eller din chef. Selvom Facebook, Twitter eller Google+ kan være

lukkede fora, så kan du risikere, at budskabet når længere ud end tiltænkt, hvis du måske er venner med én af kunderne. Negative udtalelser til pressen også kan få alvorlige konsekvenser.

Loyalitet efter ansættelse

Efter ansættelsen - når du ikke længere får løn fra din arbejdsgiver - er du ikke længere

omfattet af loyalitetsforpligtelsen. Men tavshedspligten om virksomhedens forhold vil fortsat være gældende.

Ligesom du er omfattet af Markedsføringslovens bestemmelser, der betyder, at du ikke må forsøge at kapre den tidligere arbejdsgivers kunder. Det betyder ikke, at du ikke må få arbejdsgiverens kunder, hvis de selv henvender sig, eller hvis du henvender dig med generelt markedsføringsmateriale inden for denne branche. Men du må ikke systematisk henvende dig til den tidligere arbejdsgivers kunder.

Andre langt strengere regler gælder selvfølgelig, hvis du har en kunde- eller konkurrenceklausul.

Hvor går grænsen?

Vi gør opmærksom på loyalitetsforpligtelsen, fordi det kan få alvorlige konsekvenser for dit ansættelsesforhold og for din pengepung. Så hvis er du startet på konkurrerende virksomhed under din ansættelse eller har forsøgt at kapre arbejdsgiverens kunder, kan der være tale om et berettiget grundlag for en bortvisning.

Ligesom det kan være berettiget afskedigelsesgrundlag eller i værste fald bortvisningsgrund, hvis du til trods for påbud i kontrakt har haft anden beskæftigelse uden arbejdsgiverens samtykke, eller du har udtalt dig meget kritisk om arbejdsgiveren. Det vil dog altid komme an på en konkret vurdering af dine og virksomhedens forhold. I mindre alvorlige tilfælde af overtrædelser af loyalitetsforpligtelsen kan der blive givet en påtale eller tildelt en advarsel.

Ud over de ansættelsesretlige konsekvenser er der risiko for, at der kan være tale om et erstatningsansvar, hvis din arbejdsgiver lider et tab på grund af din handling eller udtalelse.

Det kan være svært at vide, hvad der kan anses for at være illoyal adfærd, og du kan derfor i tvivlstilfælde kontakte PROSA for nærmere rådgivning. I forhold til bi-beskæftigelse vil det bedste selvfølgelig være at have din arbejdsgivers accept, og så længe det ikke er konkurrerende virksomhed, og det ikke påvirker din arbejdsindsats, har de fleste arbejdsgivere ikke noget problem med, at du laver lidt i din fritid. ■

Velkommen! Det kan PROSA sige til omkring 900 nye it-studerende, efter hvervepatruljen blandt andet har været på spil på 15 uddannelser.

Af Stine Nysten, sny@prosa.dk

Foto: Lulu Marie Pedersen

Det var ikke kvæg, der blev indfanget i Western Camp ved Kramnitse på Lolland, da der blev holdt introetur for de nye BA-studerende på ITU.

Knap har spørgsmålet 'Hvilken model pc er den mest solgte nogensinde?' lydt, før et par af de unge, der har stået klar i en rundkreds, styrter ind mod midten for at få fat i det ensomme båthorn, der giver ret til at svare. I bedste rodeostil kaster de sig i en bunke over det sagesløse horn, indtil en kan trække sig ud som sejrherre.

Quizen, som spørgsmålet indgår i, er udtænkt af PROSAs hvervepatrulje, der har besøgt de fleste relevante uddannelser i forbindelse med studiestart. Således er der blevet spist pizza, dystet og informeret om fordelene ved at være medlem af fagforeningen på blandt andet Medialogi på

Aalborg Universitet København, Datalogi på Københavns Universitet, HA (it) på CBS, diplomingeniør i it på DTU og Informationsvidenskab på Aarhus Universitet.

Har ikke set andre

I rundkredsen på den lollandske mark står 22-årige Mikkel Holmstrøm Stolborg, der studerer softwareudvikling, og han vælger – sammen med 82 medstuderende – at melde sig ind i PROSA efter besøget.

– PROSA er de mest eksponerede på studiet. Vi har ikke set noget til andre fagforeninger. At PROSA kontakter os direkte på vores rustur, giver maksimal eksponering og et rigtig godt indtryk, siger han.

Mikkel Holmstrøm Stolborg havde hørt om PROSA på forhånd.

– Nogle af mine bekendte arbejder på

PROSA-overenskomster, så jeg ved godt lidt om, hvad fagforeningen er for en størrelse, siger han.

Han er godt klar over, at der også er andre fagforeninger, der organiserer it-professionelle.

– Men for mig at se har PROSA en it-faglighed, som de andre ikke har. PROSA er 100 procent en it-fagforening, siger han.

Dumt ikke at melde sig ind

Efter at have arbejdet som studentermedhjælp i en anden fagforening kender han godt til de fordele, der er ved at være medlem af en fagforening.

– Oget studentermedlemskab er jo gratis. Så for mig at se er der slet ingen grund til ikke at melde sig ind, siger han.

Mikkel Holmstrøm Stolborg kan sagtens

PROSA/STUD

PROSA/STUD er en selvstændig afdeling for studerende, som arbejder for at give medlemmerne de bedste vilkår i studietiden.

Som gratis medlem får man blandt andet gratis kurser og arrangementer, billig forsikring og rabatter, rådgivning i forbindelse med studiet og støtte til at lave lokale studieaktiviteter. Der er ca. 4500 medlemmer i PROSA/STUD.

Læs mere og bliv medlem på:
www.stud.prosa.dk

forestille sig at gøre brug af de mange kursusaktiviteter, som han ved, PROSA arrangerer.

– Jeg går også og sysler med at oprette forskellige ting, og her kan det sagtens være, at jeg vil gøre brug af PROSA/STUDs muligheder for at få hjælp til at få stablet sådan noget på benene, siger han.

Synlighed betaler sig

Ankermand i hvervepatruljen, kommunikationsmedarbejder Bo Sune Christensen, lægger ikke skjul på, at strategien er at være så synlig som muligt. Derfor har han indgået partnerskaber med de ældre studerende, som arrangerer intro-forløb på studiestederne.

– Vi hjælper med trykningen af for eksempel sangbøger eller andet materiale, tilskud til mad og transport til hytteturen eller måske en sjov aktivitet eller pizzafrokost under studieopstarten. Ad den vej ser de studerende, at vi bidrager til deres opstart, og vi får lov til at droppe forbi studiet eller hytteturen og fortælle om, hvorfor det er en god idé at blive medlem af PROSA/STUD, mens de studerer, fortæller han.

Bo Sune Christensen har i øjeblikket travlt med at holde styr på de mange indmeldelser, der fortsætter med at strømme ind fra nye it-studerende. Ved redaktionens afslutning var der noteret 900 nye medlemmer.

Svaret på spørgsmålet er forresten: *Commodore 64*. ■

22-årige Mikkel Holmstrøm Stolborg, der studerer softwareudvikling på ITU, er en af de mange studerende, der har valgt at melde ind i PROSA efter et besøg fra Hvervepatruljen.

Illustration: Lars Refn

Brugerpanelet: Storrumskontorets velsignelser og forbandelser

Nogle elsker dem, mange hader dem. De fleste prøver at leve med dem. Storrumskontorer er et vilkår for en stor del af de it-professionelle i Prosabladets brugerpanel.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

Nokia-tune brager ud i rummet fra kollegaens bord, men han er ude at ryge, så dens kimen forbliver ubesvaret. Du har en deadline hængende over hovedet, og mens du prøver at koncentrere dig om arbejdet, står en gruppe kolleger ved nabobordet og taler højlydt om weekendens udskjelser.

Listen over irritationsmomenter på et

storrums kontor kan være lang – og det ved deltagerne i Prosabladets brugerpanel alt om.

Af de 68, der har svaret på månedens rundspørge om arbejdsmiljø og kontorer, sidder knap halvdelen på et storrumskontor med mere end seks personer, og 17 sidder tre-seks personer sammen. Resten har enten

deres eget kontor eller deler med en enkelt.

– Det er for forstyrrende med de mange mennesker, der render forbi, samt kollegerne, der snakker med diverse andre kolleger både direkte og i telefon, nævner en deltager i brugerpanelet, der sidder i storrumskontor.

Den største klage er støj og afbrydelser, men der kan også opstå uenighed om lys-

niveau, udluftning, manglende privatliv og snagen samt høj musik og sære vaner blandt de brugerpanelister, der skal dele kontoret med andre.

– Min makker kan lide at høre radio, mens jeg foretrækker absolut ro, og temperatur og træk er til tider et problem, skriver én.

Savner selskab

De folk i brugerpanelet, der ikke sidder på storrumskontor, er en anelse mere tilfredse end dem, der sidder sammen med færre mennesker. 20 ville gerne sidde sammen med færre personer på deres kontor, og nogle få savner selskab. Som en skriver, er det svært at pingponge med kollegerne, når man sidder på enmandskontor.

– Man har ikke nogen at sparre med. Man sidder med alting selv.

Et flertal på 26 personer er dog glade for deres kontorform, og 17 personer kan se både gode og dårlige sider ved deres kontor.

Generelt er folk tilfredse med at sidde sammen med andre, når det er relevant for dem at sidde sammen, fordi de for eksempel arbejder på samme projekt.

– Jeg sidder heldigvis i et ret lille 'storum'. Vi er kun 12 og tilhører samme afdeling med relaterede opgaver, så på den led er det fint. Jeg har prøvet at sidde sammen med +70, og det var uudholdeligt.

En anden nævner, at han eller hun savner at sidde sammen med andre it-ansvarlige, og det faglige fællesskab og vidensdelingen er da også et af de positive elementer, som flest nævner ved storrumskontorer.

– Kunne godt bruge et endnu større storum, så hele projektet kunne sidde sammen, men det er et stort projekt, kommenterer én.

– Det er rart at kunne kommunikere med dem, jeg arbejder tæt sammen med, uden at skulle rende af sted til dem eller bruge

e-mail/chat. Derudover er det også rart med lidt selskab, så det ikke bliver så ensomt.

Rigtig mange fremhæver også det sociale element. Selvom man kan blive irriteret over støj og forstyrrelser fra kolleger, er de fleste glade for det sociale fællesskab, der kommer af ikke at skulle banke på de andres dør, hvis man har brug for en sludder.

– Det er vigtigt for min trivsel, at jeg også kan opbygge et 'privat' fællesskab med dem, jeg sidder sammen med.

Men det sociale har en akilleshæl for nogle:

– Det er for at kunne lave faglig sparring med andre, men det eneste, der bliver delt, er vittigheder. Min praktiske erfaring er, at det kræver en stor del disciplin at lukke forstyrrende lyd og bevægelse ude.

Opsæt leveregler

Uanset de faglige, arbejdsmæssige og sociale gevinster ved storrumskontorer er det en god idé, at medarbejderne sammen opsætter nogle leveregler for opførsel, foreslår en ny rapport om storrumskontorer fra rådgivningsfirmaet COWI og Det Nationale Forskningscenter for Arbejds miljø. Det kan for eksempel være, at mobiltelefoner hverken må ringe eller vibrere i kontoret, eller at undersøge, hvilke muligheder der er for at etablere koncentrationsarbejdspladser,

Bliv arbejdsmiljørepræsentant

Vil du gøre noget for arbejdsmiljøet på din arbejdsplads? Så kontakt PROSA og hør om dine muligheder for at blive arbejdsmiljørepræsentant. Din arbejdsplads har ret til en repræsentant, hvis I er over ni ansatte. Skriv til PROSAs arbejdsmiljøkonsulent Allan Pleman på apl@prosa.dk og hør nærmere.

til når man har brug for stilhed.

Rapporten foreslår også, at man husker at bruge arbejdsmiljøorganisationen på arbejdspladsen samt APV-undersøgelser med fokus på de gener, der kan være i store kontorer med mange mennesker. I det hele taget opfordrer COWI-rapporten ledelsen til at huske at inddrage medarbejderne i udviklingen af kontorerne og også prøve at tage hensyn til individuelle ønsker og behov.

Og i brugerpanelet føler kun lidt under halvdelen, at der er en klar arbejdsmæssig pointe med, hvor de sidder henne, og for en femtedel føles det decideret uigennemtænkt. Flertallet har heller ikke selv haft nogen indflydelse på, hvor de sidder, eller er blevet hørt om deres ønsker. Måske er det sigende, at de få, der har haft stor indflydelse, nu alle sidder på et mindre kontor. ■

Annonce

It udvikler sig – gør du?

Hent ny it-viden på universitetet. Vælg enkelte fag eller sammensæt en hel masteruddannelse i it inden for softwarekonstruktion, it-organisation eller interaktionsdesign og multimedier.

Informationsmøde 3. november i Aalborg og 10. november i Aarhus.

Se www.master-it-vest.dk

master i it

it-vest
samarbejdende universiteter

It-vest er et uddannelses- og forsknings samarbejde mellem Syddansk Universitet, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet.

Prosabladets brugerpanel

Brugerpanelet er Prosabladets forum for holdninger og erfaringsdeling om it-aktuelle emner. Brugerpanelets hovedformål er at afdække holdninger og tilføre indsigt. Brugerpanelet må ikke forveksles med meningsmålinger og postulerer ikke repræsentativitet.

Meld dig til brugerpanelet og få dine meninger hørt på www.prosa.dk/brugerpanel.

Kærligheden til den første danske serieproducerede computer lyser ud af medlemmerne i Dansk Datahistorisk Forening. Her ses Henrik Jacobsen (tv), Mogens Kjær og Thorkil Naur (th) sammen med GIER, der er blevet vakt til live i en kælder i Ballerup.

Dansk it-klenodie summer igen

Danmarks første serieproducerede computer, Regnecentralens GIER, fylder 50 år. Dataarkæologer har gjort en af dem køreklar i en kælder i Ballerup.

Af Torben B. Sørensen, prosabladet@prosa.dk. Foto: Lars Bertelsen

Fire fyre med interesse for datahistorie har bragt liv i en computer, der blev bygget, før de blev født.

I en kælder i Ballerup, hvor Dansk Datahistorisk Forening holder til, har de sat strøm til en ægte GIER (Geodætisk Instituts Elektroniske Regnemaskine). Men det skete ikke uden en vis ærefrygt, fortæller Poul-Henning Kamp fra foreningens såkaldte ungdomsafdeling:

– GIER har op til 50 år gamle transistorer, og vi var bange for, at der ville komme røg ud af den, fortæller han.

Maskinen består af et kabinet på størrelse med et par garderober. Inde i dem

finder man brune printplader bestykket med transistorer og andre elektroniske komponenter.

Poul-Henning Kamp fik ideen under et af foreningens torsdagsmøder: Hvorfor ikke prøve at starte en af de GIER-maskiner fra Regnecentralen, som stod i foreningens store samling?

Som sagt, så gjort: Ungdomsafdelingen læssede maskinen på en palle og flyttede den hen i værkstedshjørnet. Men angsten for at brænde noget af var ikke den eneste udfordring:

– Hvordan kunne vi overhovedet vide, om den virkede, hvis vi fik den tændt? Den har

ikke en skærm, man kan kigge på, siger han.

Der gik et års tid fra den første aften, til maskinen var vakt til live igen.

Blev eksportsucces

GIER er et stykke dansk it-historie. Det er den første serieproducerede danske computer – og den første danske computer, der er baseret på transistorteknologi. Dens forgænger, DASK, var bygget af radiorør. Det menes, at Regnecentralen fremstillede et halvt hundrede stykker af maskinen, der blev solgt i både ind- og udland.

Oprettelsen af NATO i 1949 var indirekte årsag til, at GIER blev til. Den nye forsvars-

”

Se GIER som en programmerbar lommeregner.

Poul-Henning Kamp, dataarkæolog.

alliance havde brug for militærkort, der anvendte et fælles koordinatsystem. Derfor skulle alle de danske korts koordinater regnes om. Den regneopgave indebar, at man skulle løse 104 lineære ligninger med lige så mange ubekendte.

I samarbejde med Geodætisk Institut udviklede Regnecentralen en maskine til at hjælpe med at løse opgaven: GIER.

Dokumenterer trådning

Under arbejdet med at få liv i en GIER har Poul-Henning Kamp indtastet indholdet af fire ringbind med trådningslister i en ny database. Listerne viser, hvordan alle enhederne i computeren er forbundet med hinanden. Andre medlemmer tog sig af strømforsyningen, softwaren og den skrivemaskine, som man bruger til at kommunikere med GIER.

– En aften blev strømforsyningen meldt klar, og så satte vi strøm til. Men den virkede ikke. Det skyldes forbindelsen til en udvidelsesenhed, som ikke var tilsluttet. Da vi trak de kort ud, kom den op at køre, fortæller han.

GIER er en computer helt uden mikroprocessorer eller andre chips. Den arbejder med 42 bit ad gangen. Skal Poul-Henning Kamp sammenligne den med en moderne computer, er det ikke en Intel-baseret pc, han først tænker på:

– Se den som en programmerbar lommeregner. Det er en regnemaskine, ikke en generelt anvendelig computer. Den har næsten flydende kommatil i mikrokoden, mens den er helt uegnet til at behandle tekster, forklarer Poul-Henning Kamp.

GIER får USB

En ting er det endnu ikke lykkedes at få til at fungere ordentligt:

Skrivemaskinen, der er bygget over en gammeldags manuel skrivemaskine forsynet med relæer, kontakter og motorkraft. Det er et stykke kompliceret elektromekanik, og trods god hjælp fra et par gamle IBM-folk er forbindelsen ikke pålidelig.

– Det har vi løst ved at tilføje et USB-interface til GIER. Så kan vi sætte en pc på, der emulerer skrivemaskinen eller en

Det lykkedes ikke helt for ungdomsafdelingen at få GIERs skrivemaskine til at virke. Derfor blev der tilføjet et USB-interface.

hulstrimmel, siger han.

Derimod fungerer tromlelageret, datidens udgave af harddisken. Det er en tromle med magnetisk belægning, som er understyret med læse-skrivehoveder i hele tromlens længde.

Teknikken til at lave printplader udviklede Tage Vejøl fra Regnecentralen efter at have læst en bog fra 1872 om teknikken bag stentryk. Han eksperimenterede med metoden på badeværelset hjemme i sin lejlighed.

Status i dag er, at GIER kører. Den kan afvikle programmer, og man kan programmere den i sproget ALGOL – et af verdens første højniveausprog, som Regnecentralen var med til at udvikle.

– Kodning har ikke ændret sig siden dengang: Skriv programmet i en editor, kompilér og kør det. Editoren var godt nok en skrivemaskine med hulstrimmel. Man gemmer ikke det kompilerede program på GIER. I stedet gemmer man hulstrimlen med kildekoden – så kompilerer man det igen, næste gang det skal køres, forklarer Poul-Henning Kamp.

Hver GIER er sin egen

Under arbejdet med at bringe liv i GIER igen har han gjort sig nogle tanker om, hvad man kan lære af den:

På GIER gemmer man ikke det kompilerede program. Nej, man gemmer hulstrimlen med kildekoden, og så kompilerer man det igen, næste gang det skal køres.

Der findes ikke to GIER-maskiner, der er helt ens.

GIER

Den første GIER blev leveret til Geodætisk Institut i sommeren 1961. Der blev fremstillet omkring 50 GIER-maskiner. Prisen lå i starten på omkring 600.000 kroner. Udvikling af ALGOL til GIER blev påbegyndt i 1962, den første definitive version var færdig i februar 1963. Den sidste GIER blev fremstillet omkring 1970. GIER arbejder med 42 bit-enheder, såkaldte ord. Dens arbejdslager rummer 1.024 ord. En GIER kan udvides med et kabinet med yderligere 4.000 ord. Man kan hente en GIER-simulator på Dansk Datahistorisk Forenings webside, www.datamuseum.dk

> – Vi kan vel lære, hvordan man ikke skal gøre, når man laver et hardware-startup. Regnecentralen blev ved med at lave om på GIER gennem dens levetid. Der findes ikke to GIER-maskiner, der er helt ens. For mig at se skulle man være startet med at lave de otte, som man begyndte med. Men derefter skulle man have lagt sig fast på et standardlayout, så den kunne masseproduceres, bemærker han.

En ting har overrasket ham: Han har ikke fundet et eneste testprogram.

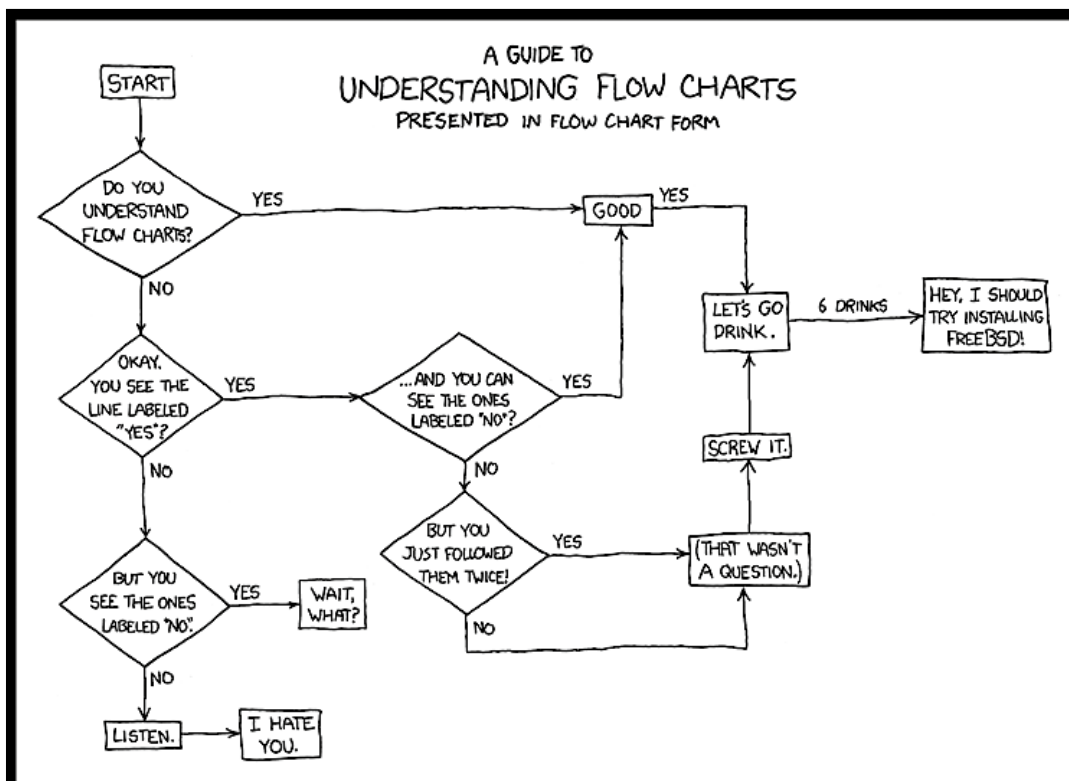
– Det ser ud til, at de bare regnede med, at den virkede. Når den var færdig, blev den leveret til kunden. Øjensynlig havde de ikke en fast testsuite, som de kørte før

levering, siger han.

Opmålte stjernehimmel

GIER-maskinerne kom til at udføre mange forskellige regneopgaver. Haldor Topsøe brugte en til at optimere ammoniak-katalysatorer. En astronom tog en GIER med til Australien og brugte den til opmålinger af den sydlige stjernehimmel. Og en fodnote i logbog tyder på, at Risø og Meteorologisk Institut har brugt en GIER til at beregne spredningen af radioaktivt affald.

Næste mål for dataarkæologerne er at koble udvidelsesmodulet med 4.000 ords ekstra lager til GIER. Det står klar, men er ikke blevet testet igennem endnu. ■

Månedens tegneserie er udvalgt af FreeBSD-udvikler og dataarkæolog i Dansk Datahistorisk Forening, Poul-Henning Kamp.

Tegneserie xkcd.com/518

5%
på din lønkonto

Mobilbank til
din smartphone

Scan koden. Brug f.eks. ScanLife, som du
kan hente gratis. Du kan også hente mobil-
bank i App Store og Android Market

Værsgo. PROSA har sørget for, at du kan tjene penge på din lønkonto

Som du måske ved, så har PROSA en aftale med Lån & Spar. Aftalen betyder, at du som medlem kan få Danmarks suverænt højeste rente på din lønkonto. Med LSBprivat®Løn får du hele 5% på de første 50.000 kr. på kontoen og 0,25% på resten. Det betyder, at du får mere ud af dine penge hver eneste dag. Også, når du ikke bruger dem.

Det er nemt at få mere at vide

Du får ikke bare mere på lønkontoen hos Lån & Spar. Du får en bundsolid bank, som holder hvad den lover og som har fokus på dig og de ting, som du synes er vigtige. Hvis du vil vide mere om, hvad 5% kan betyde for din økonomi, så tag en snak med en af vores rådgivere, som hurtigt kan fortælle dig om og hvorfor, det kan betale sig for dig at skifte bank.

Ring: Ring til os på 3378 1974

Online: Gå på prosabank.dk og vælg 'book møde'. Så kontakter vi dig, så du kan få mere at vide om, hvad det betyder at få Danmarks højeste rente på din lønkonto.

SÅDAN FÅR DU 5% PÅ DIN LØNKONTO

For at få den høje rente skal du være medlem af PROSA og du skal samle hele din privatøkonomi hos Lån & Spar. LSBprivat®Løn får du på baggrund af en almindelig kreditvurdering.

Rentesatserne er variable og gældende pr. 15. august 2011. Hvis du allerede er kunde hos Lån & Spar, så kontakt din rådgiver og hør, hvordan du får 5% i rente på din lønkonto.

PROSA

lån & spar

din personlige bank

Eftertragtet i New Zealand

Der var få job som softwareudvikler i Danmark til Sonni Nielsen. I stedet tog han til New Zealand, hvor de mangler udviklere, og fik job i løbet af to uger.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

Foto: Pierre Girardeau

28-årige Sonni Nielsen har før boet på den anden side af jordkloden, da han tog en bachelorgrad i software engineering i Brisbane, Australien, for et par år siden. Så der var ikke langt fra tanke til handling, da han i foråret blev fyret fra sit job i Visma Sirius efter 10 måneder, fordi de lukkede det hjemmesideprojekt, han arbejdede på for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

– I forbindelse med, at jeg studerede i Australien, fik jeg også backpacket i New Zealand, og jeg havde hele tiden tænkt, at jeg en dag ville tilbage. Så er det jo bare med at komme af sted, inden man får kone og børn, siger Sonni Nielsen.

Han tog til Auckland, hvor han havde regnet med at skulle bruge nogle måneder på at søge job, men fik et jobtilbud gennem et rekrutteringsbureau blot to uger efter, han var ankommet.

– Det er lidt spøjst, for jobbet her er faktisk meget lig det, jeg havde i Danmark. Det er også for erhvervsstyrelsens hjemmeside, bare den newzealandske, hvor vi udvikler nye funktioner til et eksisterende system.

Her arbejder han meget i Java, JQuery og Spring.

Internationalt miljø

Hans interesse for softwareudvikling kommer af den mentale udfordring, der er i at få en problemstilling og løse den.

– Jeg kan godt lide den flow-agtige tilstand, man kommer i, når man sidder og programmerer og er helt fokuseret. I dag arbejdede jeg otte timer, men det føltes som en time, fordi jeg blev helt opslugt, siger han.

Jobbet hos Foster Moore i Auckland City

er i et meget internationalt miljø, hvor 50 procent af de ansatte kommer fra andre lande end New Zealand. Blandt andet arbejder han sammen med en cambodjaner, en argentiner og en englænder.

– Det er let at få job som softwareudvikler i New Zealand, for karriere-, udviklings- og lønmæssigt er landet ikke helt på højde med Europa, USA og Australien. Mange udviklere i New Zealand rejser til England og andre steder for at arbejde, fortæller Sonni Nielsen.

For ham er det dog perfekt. Han arbejder med nye teknologier, der interesserer ham, på et projekt i rivende udvikling, der er ved at blive solgt til Canada. Lønmæssigt kommer han næsten på niveau med Danmark på grund af det lave skattetryk, leveomkostningerne er lidt lavere end de danske, og så kan han samtidig rejse og opleve landet med dets storslåede natur.

– Jeg er ikke taget herved for at arbejde 12 timer om dagen, men for at komme til at se noget.

Han kan godt lide kulturen, som er meget lig den danske – måske bare lige en tand mere afslappet.

– Selv vores direktør render rundt i jeans, og til frokost i dag tog jeg lige en time i træningscenteret, det er meget fleksibelt ligesom i Danmark.

Han er overrasket over, hvor nemt det hele er gået med at falde til og få job. En udfordring har til gengæld været at få visum, som han forventer er på plads snart.

Lige nu er han på et working holiday-visum, der gælder i tre måneder, og inden da skal han have opnået et rigtigt arbejds-

visum, der gælder i to år. Det er en proces, som koster 17.000 danske kroner, involverer både lægeundersøgelser og at firmaet kan dokumentere, at det ikke kan finde en newzealandsk kandidat til jobbet.

Entusiastisk vandrer

Da han ankom til New Zealand i august, var det midt om vinteren, der dog er meget mildere end den danske, og nu kan han se frem til en lang sommer i 'Kiwiland'.

Han er en entusiastisk vandrer og er blevet medlem af et vandrelaug, som hver anden weekend samler 40-50 personer, der tager ud i bjergene i Auckland og vandrer 20-30 kilometer.

– Jeg elsker naturen og bjergene hernede, og at man hurtigt kan komme ud i den. Omkring bycentrum ligger utrolig smukke gamle vulkaner, og der er ikke langt til bjergene rundt om byen. Det giver en fantastisk fred, ro og smukhed, som Danmark ikke har i samme grad, fortæller Sonni Nielsen.

Om han bliver i New Zealand, kommer tilbage til Danmark eller måske får job på det nye projekt i Canada, ved han ikke endnu.

– Mit kommende visum gælder i to år, så det er tidshorisonten nu. Men jeg har allerede fundet en kæreste hernede, så man ved jo aldrig, hvad der sker.

Og hvis man har svært ved at finde job som softwareudvikler i Danmark og har lyst til at se verden, kan han kun anbefale at prøve New Zealand:

– De mangler utrolig mange udviklere hernede, især inden for Java. Jeg får stadig 40 jobopslag om dagen fra rekrutteringsbureauet. ■

”

Jeg er ikke taget herved for at arbejde 12 timer om dagen, men for at komme til at se noget.

Sonni Nielsen, softwareudvikler i New Zealand.

Nyt job

Sonni Nielsen, der har en BA i software engineering, skiftede i august job fra udvikler hos Visma Sirius i København til softwareudvikler hos Foster Moore i Auckland, New Zealand.

Nyt job er Prosabladets serie af interview med it-folk, der har skiftet spor i karrieren og søgt nye udfordringer.

Har du fået nyt job, så kontakt os gerne på nif@prosa.dk.

Efter valget

Så er valget overstået, men umiddelbart har det ikke givet afklaring på alle vores spørgsmål om tilbagetrækningsreform eller afkortning af dagpengeperioden.

Af Anne Grethe Hansen,
regionsleder, Min A-kasse,
agh@prosa.dk

Usikkerhed om efterløn

Som det ser ud i skrivende stund, tyder noget på, at tilbagetrækningsreformen bliver gennemført i den form, der blev aftalt i forliget mellem VKO og De Radikale før valget.

Det vil sige, at efterlønsordningen forringes væsentligt allerede fra 2014.

Medlemmer, der i dag er under 45 år, kan skyde en hvid pil efter efterlønnen, og medlemmer, der er mellem 45 og 56, vil opleve forringelser. Kun personer over 57 år vil bevare efterlønnen, som vi kender den i dag.

Samtidig åbnes der mulighed for, at medlemmer kan få udbetalt alt det indbetalte efterlønskongent skattefrit. Udbetalingen kan ske i en tremåneders periode efter 1. januar 2012.

Her i PROSA arbejder vi i øjeblikket på at få lavet et program, der giver dig mulighed for selv at se det beløb, du har indbetalt, og som du måske vil have udbetalt, hvis forringelsen i efterlønnen rammer dig.

Programmet vil være tilgængeligt via selvbetjeningen i løbet af efteråret.

Vi har rigtig mange medlemmer, der ringer og spørger om udbetaling allerede nu, og hertil kan vi kun sige: Vent, til reformen endeligt er vedtaget, så vi også får klarhed over reformens indflydelse på dagpenge eller seniorjob, og vent med at få kongentet udbetalt til efter nytår.

Jeg vil naturligvis informere her i bladet eller på vores hjemmeside, så snart jeg ved noget konkret. ■

Et halvt års ekstra dagpenge

Dagpengeperioden blev pr. 1. juli 2010 nedsat fra fire til to år. Den forkortede dagpengeperiode betød, at rigtig mange af vores medlemmer ville miste dagpengereetten 1. juli 2012.

I det nye regeringsgrundlag har man fået skrevet ind, at dagpengeperioden forlænges med seks måneder for disse medlemmer.

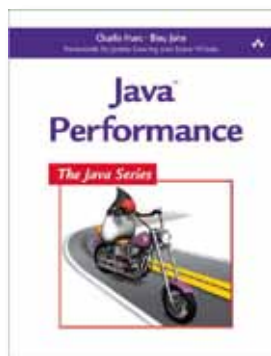
Det vil give lidt luft, men er bestemt ikke nok. I hvert fald ikke så længe vi er midt i krisen, og der derfor er meget få arbejdspladser i spil.

En endelig fastlæggelse af dagpengeperioden skal – også ifølge regeringsgrundlaget – indgå i de kommende trepartsforhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter og regeringen. Hvad dagpengeperioden ender på, er meget svært at spå om, men jeg håber bare, at hele arbejdsmarkedssituationen tages i ed, når forhandlingerne pågår.

Dagpengeperioden blev nedsat til to år af VK-regeringen i den tro, at der kunne skabes nye arbejdspladser. Måske var der også en bagtanke om, at medlemmerne nok skulle finde arbejde, når de på den måde blev presset ud af dagpengeperioden.

Problemet er bare, at der ikke er arbejde at finde, og det lykkedes ikke VK-regeringen at oprette nye arbejdspladser, som vores ledige kunne overtage. Vores medlemmer vil meget gerne arbejde, og vi har også medlemmer, som meget gerne vil over i en anden branche i en periode, hvis bare der var arbejde at få. ■

Bøger med rabat til PROSA-medlemmer

Java Performance on Multi-core Platforms

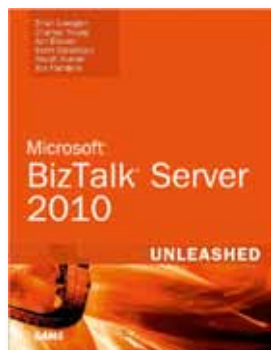
Forfatter: Charlie Hunt
9780137142521

The definitive master class in performance tuning Java applications! If you love all the gory details, this is the book for you. –James Gosling, creator of the Java Programming Language
Improvements in the Java platform and new multicore/multiprocessor hardware have made it possible to dramatically improve the performance and scalability of Java software.

Vejl. kr. 446 Tilbud kr. 357

Microsoft BizTalk Server 2010 Unleashed

Forfatter: Brian Loesgen
9780672331183

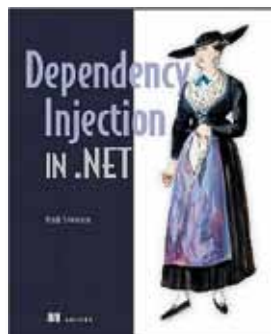

Microsoft BizTalk Server 2010 Unleashed is the 100% new, 100% practical developer's guide to Microsoft's most powerful version of BizTalk Server. Written by an expert team of Microsoft insiders and BizTalk MVPs, it reflects unsurpassed experience with all phases of BizTalk enterprise solutions development, from planning through deployment and administration.

Vejl. kr. 446 Tilbud kr. 357

Dep. Injection in .NET

Forfatter: Mark Seemann
9781935182504

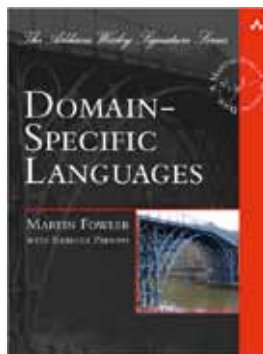

Dependency Injection in .NET introduces DI and provides a practical guide for applying it in .NET applications. The book presents the core patterns in plain C#, so you'll fully understand how DI works. Then you'll learn to integrate DI with standard Microsoft technologies like ASP.NET MVC, and to use DI frameworks like StructureMap, Castle Windsor, and Unity. By the end of the book, you'll be comfortable applying this powerful technique in your everyday .NET development.

Vejl. kr. 379 Tilbud kr. 303

Domain-Specific Languages

Forfatter: Martin Fowler
9780321712943

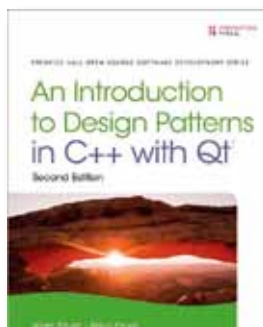

When carefully selected and used, Domain-Specific Languages (DSLs) may simplify complex code, promote effective communication with customers, improve productivity, and unclog development bottlenecks. In Domain-Specific Languages, noted software development expert Martin Fowler first provides the information software professionals need to decide if and when to utilize DSLs.

Vejl. kr. 446 Tilbud kr. 357

An Introduction to Design Patterns in C++ with Qt

Forfatter: Alan Ezust
9780132826457

Master C++ The Qt Way with Modern Design Patterns and Efficient Reuse This fully updated, classroom-tested book teaches C++ The Qt Way, emphasizing design patterns and efficient reuse. Readers will master both the C++ language and Qt libraries, as they learn to develop maintainable software with well-defined code layers and simple, reusable classes and functions.

Vejl. kr. 446 Tilbud kr. 357

FTU
boghandel

Halmstadgade 6, 8200 Århus N
Tlf.: 8610 0338 Fax: 8937 3555
E-mail: ftu@ats.dk www.ftu.dk
Få 20% rabat hos FTU boghandel
Find linket til FTU boghandel via www.prosa.dk og få rabat på bøgerne

KURSER FOREDRAG AKTIVITETER PROSA.DK/KURSUS

Bliv en bedre forhandler – og lær at aktivere kollegerne i en forhandling

Kurset gennemgår spilleregler i forhandling. Der vil både være teori om forskellige forhandlingsmetoder og øvelser, hvor du prøver teorierne af. Kurset kan være dig en hjælp, når du skal forhandle løn, aftaler, komme med forslag og i det hele taget få forbedringer igennem til dig og kollegerne på arbejdspladsen.

Samtidig lærer du at aktivere kollegerne i forhandlinger, der handler om vilkår eller personaleordninger på arbejdspladsen. Du hører om forskellige måder at gøre kolleger interesserede og aktive.

Kurset retter sig mod medlemmer og medlemmer med tillidshverv. Kurset er gratis, og PROSA betaler billigste offentlige transport.

Tid og sted

– Tre tirsdags aftener kl. 17.30-21.00
25. okt., 1. nov. og 8. nov. i PROSA, København

– Tre torsdags aftener kl. 17.30-21.00
27. okt., 3. nov. og 10. nov. i PROSA, Aarhus

Tilmelding: prosa.dk/kursus

Kunsten at brainstorme

Brainstorm giver bedre problemløsninger og mere energi, når den bliver anvendt rigtigt. Forberedelse, opgaveformulering, afvikling og facilitering er vigtige for at få udbytte af brainstormen. Det er en hjælp at kende til hjernens tendens til mønsterdannelse og vores tendensvurdering, når man skal have en effektiv brainstorm, som kan bringe virkelig nye ideer på banen.

På dette møde afprøver vi værktøjer og gennemgår teorierne bag effektiv brainstorming. Vi arbejder med metoder, der er egnede til gruppe-brainstorms, såvel som metoder til at øge den personlige evne til at generere ideer.

Oplægsholder

Bent Jensen, ledelseskonsulent og direktør i BestBrains. 25 års erfaring med innovation, teknisk ledelse og softwareudvikling i Danmark og USA.

Dato: Onsdag den 16. november
kl. 17-19.30

Sted: PROSA København,
Vester Farimagsgade 37A,
1606 København V

Weekendkurser

Database design og SQL

Database design-kurset og SQL-kurset kan med fordel tages i forlængelse af hinanden. Kurserne bliver forbundet af en sammenhængende case, der bl.a. giver indtryk af et sammenhængende udviklingsforløb fra analyse til implementering med efterfølgende anvendelse af SQL til forespørgsler.

Database design

Heldagskursus med en kombination af teori-indlæg, små øvelser og en gennemgående case i et koncentreret og tempofyldt forløb. Få indblik i

processen at lave et godt database design. Kurset vil sætte database design-aktiviteten ind i en udviklingsmæssig logisk kontekst. Dels ved at inddrage den forudgående logiske dataanalyse, dels ved at inddrage den efterfølgende database-implementering.

SQL

Få indblik i SQL (Structured Query Language). Dels gennem en systematisk gennemgang af sprogets syntaks og enkelte elementer konkretiseret gennem sammenhængende eksempler, dels gennem praktiske øvelser med interaktivt SQL mod en større MS Access-database, hvor den enkelte kursist får 'hands on'. Hovedvægten ligger på ANSI/ISO SQL, men andet kan inddrages.

Undervisningsformen er en kombination af teori-indlæg og praktiske øvelser i en gennemgående case. Underviser er **Kim Frederiksen** fra Dataguru.

København

Dato: DB Design, lørdag den 29. oktober. SQL, søndag den 30. oktober kl. 9.30-16

Sted: PROSA København, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

Aarhus

Dato: DB Design, lørdag den 12. november. SQL, søndag den 13. november kl. 9.30-16

Sted: PROSA Aarhus, Møllegade 9-13, 8000 Aarhus C

Pris: Kun 450 kr. pr. dag for medlemmer af PROSA inklusive forplejning. 1.800 kr. for ikke-medlemmer.

Sådan får du mere i løn

Løn og arbejdsvilkår er altid til forhandling. Det gælder om at være velforberedt og spille spillet med is i maven. Kom til et inspirerende minikursus og få tips og tricks til at få mere ud af individuel lønforhandling. Du får styr på planlægning, strategi og teknik samt gode råd, der vil kunne mærkes i lønningsposen. Kom til en informativ og underholdende aften med teori og øvelser.

Tid og oplægsholder i København

Dato: Onsdag den 2. november kl. 17-20

Sted: PROSA København, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

Arrangør: PROSA/ØST

Underviser er PROSAs jurist **Lisa Dalsager**, som har flere års erfaring med rådgivning i lønforhandling og ansættelsesvilkår.

Tid og oplægsholder i Aarhus

Dato: Onsdag den 2. november kl. 17-20

Sted: PROSA Aarhus, Møllegade 9-13, 8000 Aarhus C

Arrangør: PROSA/VEST

Underviser er **Bo Sundgaard**, faglig konsulent i PROSA/VEST

www.prosa.dk

Få it- og arbejdsmarkedsnyheder

i din inbox hver uge

Tilmeld dig **prosa.dk's** nyhedsbrev på

prosa.dk/nyhedsbrev.

PROSA i Odense

Workshop: Drupal 7

Kom til en grundlæggende Drupal-workshop over tre aftener, hvor du lærer at indstille og administrere grundfunktionerne. På workshoppen vil du også få gode råd til, hvordan du kommer videre med dit Drupal-site.

Hør om:

- Site-konfiguration
- Kontrolpanelet i Drupal 7
- Administration af indholdstyper
- Bruger-administration
- Opsætning af drupal kerne-moduler
- Drupal Fields – udbygning af data (tidligere CCK)
- Drupal Views – udtræk og visning af data
- Nye muligheder med Drupal 7

Bemærk! Det forudsættes, at du selv medbringer en bærbar computer.

Kasper Skov-Nielsen har arbejdet med Drupal siden 2006 som partner i openSource og arbejder til daglig som Drupal-projektleder, -programmør og -underviser. Kasper twitter om Drupal på @kasper_skov

Dato(er): Workshoppen strækker sig over tre aftener. Tirsdage 25.10, 1.11 og 8.11. Din tilmelding gælder alle tre aftener!

Tidspunkt: 18.00-21.30

Sted: PROSA i Odense, Overgade 54, 5000 Odense C.

Pris: Gratis for medlemmer. Ikke-medlemmer 1.500 kr.

Tilmelding: Senest mandag den 24. oktober via www.prosa.dk/kalender

Workshop: Introduktion til Android og noget om Apps

Denne workshop over tre aftener omhandler Android-verdenen. Du får en blanding af input fra foredragsholderen samt noget 'hands-on', hvor du bl.a. vil få lejlighed til at komponere en lille Android-app.

Hør om:

- Android-verdenen generelt
- Hvad skal der til for at kreere en Android-app?
- Hvad skal en virksomhed tænke på ifm. at udvikle apps – og kan man tjene penge på apps?
- Faldgruber og muligheder ifm. Android-apps.
- Hvordan udgives en app?
- Er fremtiden at benytte Android-apps, eller vil det nærmere være browser-baserede løsninger?
- 'Hands-on'-øvelser ifm. udvikling af Android-apps – og browser-baserede smartphone-løsninger.

Bemærk! Det forudsættes, at du selv medbringer en bærbar computer.

Underviser er **Ronni Kahalani**. Han har arbejdet som udvikler og konsulent siden 1995. Selvstændig 2002-2009. Har afholdt Android-udvikler-kurser/workshops på såvel begynder- som avanceret niveau. Citat: "Brugt tonsvis af timer på at forske i og udfordre Android-plattformen og de features som platformen leverer".

Dato(er): Workshoppen strækker sig over tre aftener. Onsdage 16.11, 23.11 og 30.11

Din tilmelding gælder for alle aftener!

Tidspunkt: 18.00-21.30

Sted: PROSA i Odense, Overgade 54, 5000 Odense C

Pris: Gratis for medlemmer. Ikke-medlemmer 1.500 kr.

Tilmelding: Senest fredag den 11. november via www.prosa.dk/kalender

Der er et begrænset antal pladser, så hurtig tilmelding tilrådes!

Ønsker du løbende en e-mail om kommende arrangementer i Odense, så send din e-mail-adresse til pio@prosa.dk

” Jeg forstår ikke, at nogen kan finde på at køre med sikkerhedskritiske systemer, som de ikke har kildekoden til.

Flemming Frandsen, hacker i OSAA.

Pænt ser det ud på væggen, men på bagsiden kan man sagtens se, at det aarhusianske hackerspace OSAA's adgangssystem er hjemmegjort. Foto: OSAA.

Selvgjort er velgjort

Spar tusindvis af kroner og få garanti for sikker kode. Det er fordelene ved at bygge og kode sit eget adgangssystem, som det aarhusianske hackerspace OSAA har gjort.

Af Tania Andersen, prosabladet@prosa.dk

Den 1. juni 2010 stod det aarhusianske hackerspace OSAA (Open Space Aarhus) med nøglerne til nye lokaler og medlemmer, der gerne ville have en nøgle til gengæld for betalt kontingent. Men det var ikke muligt at få udlejeren til at diske op med gode, gammeldags nøgler af metal, så noget måtte ske i fart, siger Flemming Frandsen fra OSAA:

– Jeg fik fat i et prototypingboard med en lille AVR på. Det er en microcontroller, en chip med en hel computer – på et print med plads til lidt elektronik.

Billig chiplæser fra Ebay

På Ebay fandt Flemming Frandsen en RFID-chiplæser og et tastatur til udendørs brug for en billig penge. Under pres fra de for-

ventningsfulde nyemedlemmer, som ellers kun kunne komme ind i lokalerne, når de centrale personer var til stede, fik han på tre uger skrevet en smule kode og loddet delene sammen.

Lokalernes adgangsforhold består af en yderdør og inderdør, hvor yderdøren deles med andre lejere. OSAA fik lov til at kontrollere den elektroniske lås, som allerede sad på yderdøren, og fra Ebay fik Flemming Frandsen en egnet lås til inderdøren til 150 kroner.

Dørene har egen flash-hukommelse, hvor der for hver RFID-nøgle er gemt et hash, et digitalt fingeraftryk, af nøglekoden og medlemmets pinkode, så hver dør har en komplet liste af nøgler. Systemet synkroniseres over Ethernet og opdaterer flash-

hukommelsen i låsene. Låsene er således uafhængige af et centralt system, men logger dog centralt, når dørene åbnes og låses.

Sikkerhed med kildekode

Det hjemmelavede adgangssystem har sparet hackerforeningen for tusindvis af kroner. Men det handler ikke bare om penge, siger Flemming Frandsen:

– Det hele er open source, så man kan inspicere, at tingene rent faktisk er sikre. Vi bruger AES256-kryptering mellem dør-låsen og den centrale enhed for at sikre mod banditter, der putter deres egen nøgle i chippen, og for at sikre, at der ikke er nogen, der sniffer folks pinkoder eller RFID-nøglekoder. Jeg forstår ikke, at nogen kan finde på at køre med sikkerhedskritiske systemer, som de ikke har kildekoden til.

For dem, der vil tjekke efter eller bygge deres eget adgangssystem, kan kildekoden findes på OSAA's hjemmeside: dc.osaa.dk. ■

It på ho'det

Dingenoter, dippe-dutter og andre digitale dimser. Prosabladet vender i en ny serie it på hovedet og tager et skævt blik på grænselandet mellem computere og den fysiske verden.